NATIONAL LIBRARY
DEC 10 1969
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Telephones: 921—7121; 465—7902
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — I. ŠĪMANE,
5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.
WEDNESDAY, NOVEMBER 26, 1969

LATVIJA
AMERIKĀ

82. N-RS. TRESDIENA, 1969. GADA 26. NOVEMBRIS, 19. GADS
SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 25 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās.
Izdevēja — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902
Birojs: 491 College St., Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vaditājs: V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466. U.S.A.
Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vaditāja: I. ŠĪMANE,
5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālrunis 774—5744

Toronto latviešu katoļu vienības 20 gadu darbības atceres svētkos kādreizējie valdes priekšsēži un dāmu komitejas priekšnieces veidoja jubilejas prezidiju un sēdēja pie goda galda. Uzņēmumā sarīkojumā klātesošās kādreizējās un pašreizējās amatpersonas latviešu katoļu himnas laikā: no kreisās — A. Vuciņš, T. Dubrovska, E. Jozāne, A. Borisa, J. Budže, S. Gabrāns, prāv. Dr. B. Kokins, V. Miklašēvics, K. Boriss, P. Zvidrs, Z. Zepa, P. Erts un M. Leja.
Foto: J. Liģers

Archibiskaps A. Lūsis Venecuēlā

Kā jau ziņots, 10. novembrī, sekojot aicinājumam, no savas pastāvīgās dzīvesvietas Toronto uz Venecuēlu izlidoja Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps Arnolds Lūsis, lai iepazītos ar turienes nelielo, bet rosīgo un vienprātīgo latviešu koloniju, kuŗas centrs ir Augšāmcelšanās draudze galvaspilsētā Karakasā, vērojot tās dzīvi un darbu, kā arī vadot dievkalpojumus. Ceļā uz Venecuēlu lidmašīna nolaidās Nujorkas lidlaukā, kur archibiskapu gaidīja ASV luterāņu baznīcas prezidents Dr. V. Maršals un Pasaules luterāņu apvienības amerikāņu komitejas ģenerālsekretārs Dr. Empijs (Empie). Izmantojot dažas stundas laika līdz lidmašīnas startam uz Karakasu, archibīskaps A. Lūsis ar abiem redzamajiem ASV luterāņu baznīcas vaditājiem pārrunāja vairākus jautājumus attieksmē uz latviešu un amerikāņu draudžu sadarbības problēmām.

Karakasas lidlaukā archibīskapu sagaidīja vietējās latviešu Augšāmcelšanās draudzes mācītājs Alfrēds Gulbis un draudzes padomes priekšsēdis V. Mačs kopā ar angļu valodas draudžu mācītāju apvienības vaditāju — ungāru mācītāju G. Posīju. Jau nākošajā dienā pēc ierašanās archibīskaps piedalījās Varoņu piemiņas dienas dievkalpojumā, kopā ar draudzes mācītāju A. Gulbi.

Archibīskapam A. Lūsim par godu 13. novembrī Karakasā bija rīkota pieņemšana, kuŗā ierādās ap 150 vietējo draudžu pārstāvju — latvieši, vācieši, ungāri un zviedri, kā arī spāņu valodas luterāņu draudzes vadība. Ar ierašanos pieņemšanā Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapu pagodināja arī pāvesta nuncijs Venecuēlā archibiskaps Piroči (Pirocci) un anglikāņu archibīskaps Dr. Maršals ar dzīvesbiedri. Atbildot apsveicējiem, archibīskaps A. Lūsis norādīja uz draudzīgajām attieksmēm starp latviešu katoļiem un luterāņiem, tāpat uz atbalstu, kuŗu mūsu trimdas baznīca saņēmusi no anglikāņu baznīcas ieceļošanas pirmajos gados.

Par Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapa viesošanos Karakasā ziņoja vietējais angļu valodas laikraksts „The Daily Journal", ievietojot arī ciemiņa uzņēmumu.

Kopā ar māc. A. Gulbi archibīskaps 15. novembrī devās uz Venecuēlas iekšieni, apmeklējot latviešus Turenā, Barkvisimento un Valencijā, visur viesojoties arī vācu un angļu draudzēs.

Par šo ceļojumu archibīskaps A. Lūsis izteicās: „Venecuēlas latviešu sirsnība ir liela. Mācītājs A. Gulbis te veic atzinības cienīgu darbu un iemantojis ne vien savā draudzē, bet visur baznīcas aprindās lielu cieņu. Pati Venecuēla ir īpata un skaista zeme, kuŗas krāšņumu grūti aprakstīt. Šejienes draudzes locekļiem jāizsaka atzinība par lielajiem upuriem, kuŗus tie uzņēmušies savas draudzes uzturēšanai. Jo sevišķi iepriecina, ka arī jauni cilvēki ar universitātes izglītību aktīvi piedalās draudzes darbā un tās padomē veido pat majoritāti."

P. S.

Valstssvētku pieņemšana Nujorkā

Komiteja Latvijas brīvībai, atzīmējot Latvijas neatkarības pasludināšanas 51. gadadienu, 18. novembrī Igauņu namā Nujorkā bija rīkojusi pieņemšanu lūgtiem viesiem, kuŗus pie ieejas sagaidīja komitejas pr-dis V. Hazners. Pieņemšanā ieradās Brīvās Eiropas komitejas viceprieksšēdis B. Jarovs, Lietuvas un Igaunijas ģenerālkonsuli, kā arī pārējo apspiesto tautu delegāciju pārstāvji — ungāri, bulgāri, poļi, albāņi, čechoslovaki, lietuvieši un igauņi. Kā katru gadu, arī šoreiz pieņemšanā ieradās pēdējais ASV sūtniecības vaditājs Latvijā Pakars. No latviešu puses piedalījās Baznīcas virsvaldes prezidents P. Eglītis ar dzīvesbiedri un māc. A. Ozols, politiskie darbinieki A. Klīve, P. Ramans un A. Bērziņš ar dzīvesbiedri, Baltiešu sieviešu apvienības pārstāve H. Ozolina, jurists E. Kerno ar dzīvesbiedri, kā arī sabiedriski darbinieki A. Jekste un Turķu ģimene. Viesu kopskaits bija ap 70.

Gandrīz divas stundas viesi pārrunās pakavējās pie komitejas gādātajiem atspirdzinājumiem.

Pie brīvības lāpas tālāknesējiem

TLB SESTDIENAS SKOLAS LATVIJAS VALSTSSVĒTKU AKTS TORONTO

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas Latvijas valstssvētku aktā 22. novembŗa rītā Latviešu namā bija pulcējušies vairāk nekā 300 audzēkņu, vecāku un viesu. Atskanot Ineses Ezerkalnas spēlētajiem „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" klavieŗu akordiem, skolas audzēkņi tautas tērpos veidojot trīs karogsardzes maiņas, ar vienu zēnu-karognesēju vidū un divām meitenēm katrā pusē, ienesa Latvijas karogu, kuŗu akta dalībnieki godināja, kājās stāvot. Pēc korāļa „To mīlestības spēku sveicu" māc. A. Briedis svētbrīdi ievadīja vārdiem „Kā putns, kas savu zemi atstājis, tāds ir cilvēks, aizgājis no savas dzimtenes", runājot par milzi K. Skalbes pasakā, kas gulējis un turējis uz muguras lielu kalnu; atstāšanas balsts ir ģimene, tad baznīca, skola un arī latviešu organizācijas. Ja jaunatne neiemācīsies latviskās dzīves veidu no saviem vecākiem, tā savai tautai zudīs. Turpinot savu latvisko kultūru svešumā, mēs atbalstām arī latviešus dzimtenē viņu cīņā par tautas eksistenci.

Ar to svētku akta oficiālā daļa bija beigusies un sardze, kuŗa runu laikā vairākas reizes bija mainījusies, iznesa skolas karogu.

Priekšnesumu daļā 5. klases skolēni skanīgām balsīm nodziedāja tautas dziesmu „Skaista mana brāļa sēta", bet 7. klases audzēkņu runas koris nodeklamēja fragmentus no Raiņa „Daugava". Interesanti bija pēdējās klases audzēkņu, zēnu un meiteņu, stāstījumi no viņu sacensības darbiem, katram pastāstot kādu fragmentu no sava sacerējuma, tā visiem kopīgi veidojot saliedētu latvisko Jāņu apraksta ar daudziem tautas dziesmu iestarpinājumiem. Tajos ar lielu interesi noklausījās arī folkloristes Biruta Senkēviča, kuŗa savus pētījumus par Jāņu paražām sakopojusi grāmatā „Jāņi — vasaras saulgrieži". Daudzi šo grāmatu arī bija izmantojuši savam sacensības darbam. 7. klases audzēkņi priekšnesumus pabeidza ar B. Skultes „Aijā".

Pēc priekšnesumiem paziņoja 8. klases audzēkņu rakstu darbu sacensības rezultātus Latvijas vēsturē un apbalvoja uzvarētājus. Darbus bija izvērtējusi īpaša komisija, kuŗā darbojās skolas pārzine A. Martinsone, vēstures skolotājas M. Miezīte un V. Slavieša, piedaloties arī LNAK izglītības nozares vaditājam J. Mežakam. Komisija darbus saņēma anonīmus, kuŗiem slēgtās aploksnēs bija pievienoti rakstītāju vārdi. No 38 izvērtētajiem darbiem komisija pēc speciālas punktu sistēmas par labākajiem atzina 7 darbus. Pirmajā vietā ar 238 no iespējamiem 340 punktiem izvirzījās Daina Brumele, 2. vietā ar 337 punktiem Ilze Morgenšterna, 3. vietā ar 334 punktiem dalījās Biruta Niedra un Astra Vītola, bet 4. vietā ar 329 punktiem ierindojās Silvija Nāgele un Daina Zilāne, bet 5. vietā ar 322 punktiem Rolands Joma. Uzvarētāji balvās saņēma grāmatas ar ierakstu un vērtēšanas komisijas locekļu parakstiem. Pēc apbalvošanas visi kopīgi nodziedāja skolas himnu.

Nama pagraba zālē skolēniem un viesiem bija klāts cienasta galds, bet galvenajā varēja papriecāties tautas dejās un rotaļās.

—sč—

Šogad lūgto viesu skaits bija mazāks nekā iepriekšējos gados, jo samazināts komitejas budžets. Cittautu viesu skaits bija parastais, bet daudz mazāk latviešu.

Šogad šī bija vienīgā latviešu pieņemšana Nujorkā. Agrākos gados līdzīgu pieņemšanu latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem un organizāciju vaditājiem rīkoja arī Nujorkas latviešu organizāciju padome, bet šogad tā izpalika. Arī šai gadījumā bija jāievēro taupība.

—be

Viesu grupa archibīskapam A. Lūsim par godu Karakasā rīkotajā pieņemšanā: 2. no kreisās pāvesta nuncijs archibīskaps Piroči, anglikāņu baznīcas archibīskaps Maršals un archibīskaps A. Lūsis.

Pilsētas valde gandrīz pilnā sastāvā

LATVIJAS VALSTSSVĒTKU PIEŅEMŠANA TORONTO

Latviešu nacionālā apvienība Kanadā 21. novembŗa vakarā Latviešu namā Toronto bija rīkojusi tradicionālo Latvijas valstssvētku pieņemšanu, lai, kā varēja lasīt ielūgumā, dotu iespēju latviešu organizāciju vaditājiem, sabiedriskajiem un politiskajiem darbiniekiem personīgi tikties ar Kanadas parlamenta, valdības un sabiedrības pārstāvjiem, kā arī citu etnisko grupu vaditājiem, jo savstarpēja iepazišanās un domu izmaiņa var būt svarīgs faktors Latvijas atbrīvošanas darba tālākai norisei. Ielūgumā bija arī norādīts, ka šī pieņemšana savu mērķi sasniegs, ja tajā piedalīsies latviešu pārstāvji ievērojami kuplākā skaitā. Jāatzīst, ka šis norādījums nepalika neievērots, jo latviešu organizācijas, draudzes un vispār sabiedrība bija labi pārstāvēta, netrūkstot arī tautu meitām. Prāvs bija arī cittautiešu skaits, varbūt pat lielāks nekā iepriekšējos gados, bet to nav iespējams daudzmaz precīzi noteikt, jo ne visi avīžniekam pazīstami un ne ar visiem iespējams pāris stundu laikā iepazīties, taču neredzētu seju bija daudz. Tā, piemēram, Toronto pilsētas valde bija ieradusies gandrīz pilnā sastāvā, no pieciem locekļiem iztrūkstot vienīgi kontrolierim Lamportam. Par to var priecāties, taču nav aizmirstams fakts, ka 1. decembrī notiek Toronto pilsētas jaunās valdes un padomes vēlēšanas, tādēļ priekšvēlēšanu nedēļās visiem kandidātiem arvien iespējams atlicināt vairāk laika nekā citās reizēs.

Viesus sagaidīja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas vēlāk uzrunā apsveica klātesošos un pateicās par ierašanos Latvijas neatkarības pasludināšanas 51. gadadienas pieņemšanā, cita vidū paziņodams, ka kopā ar dzīvesbiedri klātesošais bijušais Latvijas ģenerālkonsuls Toronto R. N. Braisons nodevis LNAK glabāšanā vēsturisko Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa 1938. gada 20. novembrī parakstīto dokumentu par R. N. Braisona iecelšanu ģenerālkonsula amatā, kuŗu pieņemšanas viesi varēja apskatīt. Norādījis, ka LNAK šo dokumentu glabās goda vietā pie sava biroja sienas, T. Kronbergs viesus iepazīstināja ar Brīvās pasaules latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdi prof. Lejiņu, kuŗš uzrunā savukārt norādīja, ka 18. novembri piemin un svinībās atzīmē visā pasaulē, kur vien dzīvo latvieši, izņemot pašu Latviju, kur okupanti šīs dienas atcerēšanos aizlieguši, vēloties to izdzēst no tautas atmiņas un vēstures. Ja jautātu,—norādīja P. Lejiņš,—kādēļ svinīgi pieminēt to, kā vairs nav, jo mēs nedzīvojam pagātnē, tad atbilde var būt tikai viena: pagātne ir apsolījums nākotnei, tādēļ latvieši raugās ar paļāvību uz šo nākotni.

Bez bijušā Latvijas ģenerālkonsula Toronto R. N. Braisona viesu vidū pieņemšanā bija Ontario provinces ministrs A. Grosmans, iekšlietu ministra vietnieks J. S. Džorgers, G. P. Allens no pavalstniecības nodaļas pie federālās iekšlietu ministrijas, Toronto pilsētas galva Viljams Denisons ar vietnieci Margaretu Kampbelu un valdes locekļiem Džūnu Marksu un Frederiku Bīvisu, kā arī citi kanadiešu sabiedrības

(Nobeigums 4. lpp.)

Pāvesta nuncijs Venecuēlā archibīskaps Piroči (pa kreisi) ierodas pieņemšanā, kuŗu archibīskapam A. Lūsim (pa labi) par godu bija rīkojusi Karakasas latviešu ev.-lut. draudze; starp abiem draudzes priekšnieks V. Mačs un mācītājs A. Gulbis.

O. N. GREBŽES GADSKĀRTĒJĀ RUDENS
IZSTĀDE
Svētdien, 30. novembrī, 47 Pemberton Cres., Hichmond Hill, Ont. (gleznotāja studijā)
Izstādes atklāšana plkst. 15. Izstāde atvērta līdz 7. decembrim katru dienu no plkst. 10—22, tālrunis 884-1061 Toronto

5. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ
1970. g. 27. jūnija — 5. jūlijam
● iegādājieties ieejas kartes
● dāviniet Ziemsvētkos
● lietojiet pasūtījuma zīmi

6. lappusē.

LIELS UZBRUKUMS

PROF. LŪCIJA BĒRZIŅA - FELSBERGA IZVĒRTĒ STĀVOKLI ATTIEKSMĒ UZ ANGĻU VALODAS IETEKMI UZ LATVIEŠU VALODU TRIMDĀ

„Kā pašreiz izpaužas angļu valodas ietekme uz latviešu valodu trimdā un ko varētu darīt, lai pret šo ietekmi cīnītos? — Tie bija divi galvenie jautājumi, kurus prof. Lūcija Bērziņa - Felsberga no Sidnejas analizēja, par attiecīgo tematu runājot Austrālijas latviešu 10. rakstnieku dienu referātu rītā Melburnā," savā 14. novembra numurā raksta „Austrālijas Latvietis" un turpina:

Referente teica, ka vārds „ietekme" pat nebūtu pietiekams apzīmējums, bet jārunā par angļu valodas uzbrukumu latviešu valodai trimdā, pie kam šajā uzbrukumā mēs esam zaudējuši. Uzbrukums īstenībā ir netaisns: notiek paradokss—mēs padodamies vienai no pasaules jaunākajām valodām, jo angļu valodas vecums vērtējams tikai ar apmēram 550 gadiem, kas valodas mūžā nav nekāds vecums. Salīdzinot ar cilvēku, angļu valoda, tātad, ir tikai padsmitniece un tā arī savās izdarībās rīkojas jaunībai ierastā veidā — allaž pārveidojas. Jaunībai daudz kas piestāv, un tā ir arī ar angļu valodu, kuŗā nepārtraukti top jaunas gramatiskas formas. Dažas no tām pat vēl pirms 150 gadiem nemaz nelietoja. Angļu valoda ar vieglu roku darina arī jaunus vārdus, darot to bez apdomas, nekādas vērības, piemēram, nepievēršot vārdu galotnēm. Šos vārdus nākas saprast tikai pēc teikumu konstrukcijas. Jāsaka tomēr, ka esam padoti jaunai vitālai valodai. Latviešu valoda turpretī ir ļoti veca, saglabājot vēl arī dažas tādas formas, kuŗas izzudušas pat latīņu valodā. Mēs tāpēc nevaram savu valodu mocīt tā, kā to dara ar angļu valodu. Kaut mūsu valoda, varbūt, liekas sastingusi, tā tomēr ir ļoti bagāta ar nozīmīgām tradicijām. Ja latviešu valodu vēlamies saglabāt, tad tā turama tīra, atceroties, ka mūsu valodas raksturs ir diametrāli pretējs angļu valodai.

Bez angļu valodas vitālitātes, otra lieta, kas mūsu stāvokli padara grūtu, ir tā, ka angļu valoda tomēr kļuvusi pasaules valoda. Tikai 500 gadu laikā tas uzskatāms par neparastu strauju progresu. Tāda parādība apbrīnojama angļu valodas rakstura dēļ. Ja viena valoda padota otrai, tad rodas dažādi procesi. Tajā valodā, kuŗu spiež kapitulēt, vispirms dzirdama sveša skaņa. „Man liekas, ka skaņu sistēmas piemērošanās svešajai skaņai ir viens no pirmajiem procesiem valodas pārveidošanas gaitā," teica L. Bērziņa - Felsberga. Angliski runātājā pasaulē latviešu jaunieši vairs neievēro mūsu valodas artikulācijas bazi, bet šī baze ir ļoti nozīmīga. Faktiski arī latviešu valodas skaņas, kaut tās ir fonematiskas, tomēr izrādās grūtas. Tās anglim ir tikpat grūtas, kā mums angļu valodas skaņas. Angļu izrunā izteikts uzsvars ir uz vārda pirmā balsiena. Tāds akcents norāda, ka mūsu valodai rodas lielas briesmas. Akcentējot pirmo balsienu, nepietiek vairs enerģijas vārda beigu izteikšanai, un tāpēc pamazām var izzust latviešu vārdu galotnes.

Valodu saskarē vājākā valoda no stiprākās aizņemas vārdus. Šī tomēr nav pati bīstamākā problēma, ja paliek cerība, ka aizņemtos vārdus kādreiz atkal iespējams izskaust. Jau nelaimīgāka parādība ir tā, ka aizņemtajiem vārdiem latviešu valodā pieliek galotnes. Sāk jaukties vīriešu un sieviešu kārta. Aizņemšanās no angļu valodas viegli pielīp. Sevišķi lielas briesmas mūsu valodai izvēršas tad, ja tulko veselas vārdu formas un idiomus. Jāatceras, ka mēs lietojam daudz konkrētākus izteicienus nekā angļu valodā, jo tāds ir mūsu valodas raksturs, kamēr angļu valodā izrādās daudz vieglāk dzīties pēc kā jauna. Taču, lai mēs visas formas spētu lietot niansēti un skaisti, tad nepieciešama latviešu valodas ļoti laba zināšana. Ikdienas lietošanā maz parādās mūsu valodas gramatisko formu lielā dažādība, piemēram, daudzie divdabji. Mūsu vajadzības formas nav rietumnieku valodās. Visas latviešu valodas vērtības tagad ir apdraudētas angļu valodas lielajā uzbrukumā.

„Ko mēs varētu darīt pret ļoti spēcīgo uzbrukumu?" jautāja L. Bērziņa - Felsberga. Viņ pati atbildēja, ka, pirmkārt, varam stāvēt malā un noskatīties, kā mūsu valoda kļūst par dialektu. Tādā gadījumā paliktu cerība, ka arī no dialektiem taču rodas jaunas valodas, kā tas, piemēram, ir noticis ar franču valodu. Otrkārt — var mēģināt palēnināt latviešu valodas asimilāciju, ko mēs arī darām. Te nu sevišķa vērība veltījama izrunai. Šajā ziņā lieli uzdevumi piekrīt latviešu skolām. Treškārt — par mūsu valodu vairāk jāinteresē sveštautieši, jo latviešu valoda ir veca un interesanta valodniecības zinātniskajiem pētījumiem. Ceturtkārt — ir vēl tik ļoti daudz pētījamu jautājumu, ka vajadzētu censties atrast materiālo bazi un iespējas jaunu baltu filologu sagatavošanai.

☆

Apmātajiem, kuŗi sevi iedomājas gudrākus par valodniekiem, tādēļ bez mazākās cieņas pret katras tautas tultūras un pat pastāvēšanas pamatu — valodu — patvarīgi rada arī jaunus latviešu valodas „likumus", modernizējumus un pielaikojumus, neklausoties uz zinātnieku orīdinājumiem, būs lietderīgi (kaut, droši vien, veltīgi!) izlasīt sekojošo prof. Dr. Edgara Dunsdorfa lasītāja vēstuli tai pašā „Austrālijas Latviešā" numurā, jo profesora skartā parādība ļoti plašā mērā izplātījusies arī Ziemeļamerikas latviešu vidū, pat tik plašā mērā, ka pretējais uzskatāms par pavisam retu izņēmumu. Profesors jautājumā „Fonētiskā vai oriģinālrakstība?" atgādina:

— Piederu pie laimīgās paaudzes, kas varēja apmeklēt koncertus brīvajā Latvijā. Toreiz koncertu programmās komponistu vārdus un arī ārzemju māksli nieku vārdus rakstīja latviešu valodā un ar latviešu alfabēta burtiem. Turpretim tagad, trimdā, mūsu koncertu rīkotāji pasākuši sveštautiešu vārdus rakstīt sveš-valodā. Kamēr Rīgā rakstīja Vāgners, tagad raksta Wagner. Tā kā tikai viena no šīm rakstībām var būt pareiza, jautājums ir — vai tiešām visu Latvijas patstāvības laiku rakstība bijusi nepareiza?

Parastā atbilde uz šo jautājumu ir, ka tagad mēs rakstām oriģinālrakstībā. Par nožēlošanu jāsaka, ka ļoti bieži nezināšanas vai citu iemeslu dēļ oriģinālrakstības vietā iznāk pašu izgudrota rakstība. Tā, piemēram, nesen kādā programmā lasījām vārdu „Dvorak". Koncerta rīkotāji, laikam, bija iedomājušies, ka tā ir oriģinālrakstība. Patiesībā oriģinālrakstībā uz r ir jāliek apgriezts jumtiņš un uz a akcents.

Latviešu valoda ir viena no nedaudzajām pasaules valodām, kuŗā svešos īpašvārdus raksta fonētiski un ar lokāmām galotnēm. Mums būtu pamats izrādīt nacionālu lepnumu un šo savu īpatnību neatmest. Citādi atgādinām Švaukstu mūsu klasiskajā literātūrā.

Tiktāl prof. Dr. E. Dunsdorfs. Liekas, ka vēl raksturīgāks piemērs par viņa minēto komponista Dvoržaka (Dvorak) vārdu ir vācu komponists Hendels. Viņa vārdu oriģinālā raksta „Händel". bet tā kā angļu valodā burtu ä (a ar diviem punktiņiem virsū jeb a-umlaut, kā to apzīmē vāciski) nelieto, tad raksta jau sakropļoti „Handel". Bēdīgākais, ka latviešu valodas „speciālisti" — koncertu rīkotāji nekautrējas paskaidrot, ka pareizi ir kā „Händel", tā arī „Handel", vienīgi latviski pareizo „Hendels" viņi katēgoriski atzīst par nepareizu... Piezīmējams, ka šie „speciālisti" piemirsuši, ka (spiestuvē) trūkstot burtam „ä", tā vietā atļauts lietot „ae", ko dara arī pašā vācu valodā, tādēļ nebūtu vajadzīgs kropļojums „Handel", jo oriģinālā pareizi varētu rakstīt arī „Haendel". Vēl viens jautājums: kādēļ šie latviešu valodas „speciālisti" paši tūlit atkāpjas no sava jaunā „likuma", ka komponistu vārdi rakstāmi oriģinālā, bez jebkādiem sirdsapziņas pārmetumiem Čaikovska vārdu nerakstot krievu burtiem, arī ne „Tschaikovsky", kā raksta angliski, pat ne „Čaikovskij", kā varētu fonētizēt latviski, bet gan „Čaikovskis" — tieši tā, kā prasa viņu apstrīdētā latviešu pareizrakstība, ar visu latvisko galotni!... Kur nu tā pēkšņi? Un ko šie koncertu rīkotāji darītu ar grieķu komponistu vārdiem? Un kā viņi tiktu galā ar arabu, žīdu, ķīniešu un citu tautu vārdiem, kuŗu burtus nedz pazīst, nedz izrunāt prot? Vai likums neattiecas uz visiem vārdiem? Liekas, ka latviešu valodas rakstības noliedzēju paštaisītie „likumi" nav neko noteikti... Zg.

Uzvedumā „Apkūlības', kuŗu savā Mārtiņvakarā sniedza Gaujas (14.) gaidu vienības Toronto dalībniecēs, mazie skatītāji iepazinās ar tādu „brīnumu" kā sietu, kuŗā pēc sijāšanas atliek tikai pelavas. To les, veikli demonstrēja Anita Vaivara, pat ne reizes neiedurot lielo adatu pirkstā. Foto: J. Ligers

LATVIJA

82. N-ES. **TREŠDIENA, 1969. GADA 26. NOVEMBRIS,**

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels,
503 Palmerston Blvd. Toronto 174, Ont.; tālr. 531-4533.
Vietējo ziņu redaktors — Krišs Sidars,
34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ont.; tālr. 766—2261.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Straute, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19
Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV —

par mēnesi $2.00, 3 mēn. $5.50, 6 mēn. $10.00, 1 gadu $18.00.

Atsevišķa numura cena 25 centi.

Siudinājumu maksa: siudinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20 — $8.40 par 1 collas slejas telpu.

AUG JAUNAS GAIDU VADITĀJAS

Kanadas latviešu gaidu jendas 8. un 9. novembrī Hamiltonā rīkoto vadītāju sagatavošanas kursu praktisko nodarbību posmā piedalījās Inga Baumane, Baiba Dābola un Inta Majoriņa no Ventas (10.) gaidu vienības Hamiltonā, Dagnija Celma no Gaujas (14.) gaidū vienības Toronto, Ināra Grīķe no Abavas (32.) vienības Londonā un Austra Brāzma ar Ritu Brāzmu - Pičici no Bārtas (33.) vienības Montrealā. Par nodarbību vaditājām darbojās latviešu gaidu pr-ce Morella Vilka, kursu vadītāja Regīna Pavasara un vadītājas Gundega Upīte, Inta Kalniņa, Ilze Kalniņa, Nora Pūlciņa un Dzidra Majoriņa, visos kursos palidzīgu roku sniedzot arī vadītājai Elgai Milicai.

Kursus atklāja tā atbildīgā vaditāja R. Pavasara, bet kursantes apsveica latviešu gaidu pr-ce M. Vilka, novēlot kursos daudz mācīties, daudz gūt, jo tajos iegūtās idejas un ierosinājumus varēs izlietot turpmākajā darbā, taču arī pašām jāturpina meklēt, interesēties un papildināties dažādajās zināšanās. Visas kursu dalībnieces ar vaditājām kopīgi nodziedāja garīgu dziesmu un izlūdzās Dieva svētību kursu gaitām, tad kursu komandante Dz. Majoriņa iedalīja kursantes kopos, izdalīja kursu kaklautus un iepazīstināja ar programmu.

Sākās darba stundas, kursantēm uzmanīgi sekojot katrai jaunai nodarbībai. Zināšanu pārbaudei viņām bija jāizpilda darba lapas par katru atsevišķo izņemto vielu. Pārsteidza kursanšu labā latviešu valoda, rakstība un domu formulējums un sakārtojums, par ko varēja sprīest, pārlasot darba lapas. Pirmajā dienā notika mītnes vakars pašu kursanšu vadībā, apliecinot prasmi būt modrām un gatavām ikkatrā brīdī. Svētdienas darba gaitas sākās ar kursanšu vadītu svētbrīdi, izlūdzoties Visvarenā svētību un spēku uzvarēt un pastāvēt savā pārliecībā. Kursus pabeidzot, kursantes kopā ar vadītājām iztirzāja jautājumus par vaditāju pašsaudzināšanu, kā arī kursos izņemto vielu.

Kursu vadītāja R. Pavasara nobeigumā pateicās visām nodarbību vaditājām un novēlēja kursantēm labas sekmes turpmākajā darbā ar dzejnieka Raiņa vārdiem: „Runas ir gaŗas, darbs ir iss; no darba varas liktens trīs." Gaŗās runas ir izrunātas, atliek intensīvs darbs, jo paveiktajam kursu nodarbību posmam sekos 3 mēnešu ilgs rakstu posms, bet nobeigumā nometnes posms pavasarī. Kursantes R. Pavasarai savukārt pateicās par mītnes vietu kursu laikā, piemiņai dāvinot koka plaketu ar tautu meitu un dēlu kokgriezumā.

G. U.

Vai nepieciešama pagaidu valdība?

DV Druvas nodaļa ar Latviešu lauksaimniecības biedrību 15. novembrī Leģiona zālē Šelburnā bija rīkojusi Latvijas valstssvētku aktu, kuŗā piedalījās ap 60 dalībnieku, kas vietējos apstākļos ir daudz. Sarīkojumu atklāja DV nodaļas pr-dis A. Kalniņš, pēc uzrunas aicinot akta dalībniekus nodziedāt Latvijas himnu.

Svētku runu teica LNAK valdes loceklis Dr. A. Šteins. Runājot par tematu „Mūsu rītdiena", viņš atzina, ka mūsu sabiedriski - politiskā darba koordinācija trimdas apjomā nav bijusi pietiekami laba, tādēļ no pagātnes jāmācās nākotnei. Runas turpinājumā pakavējoties pie nākotnes aspektiem, Dr. A. Šteins izteica domu, ka trimdiniekiem uzticēto uzdevumu efektīvākai paveikšanai vispirms būtu izveidojama Latvijas padome un vēlāk pagaidu *valdība*.

Priekšnesumu daļā piedalījās Voldemars Lasmanis ar vijoles solo un DV teātŗa Kanadā aktrise Anete Bencone ar deklamācijām. Patikamu pārsteigumu bija sagādājis komponists Jānis Norvilis, šī vakara svinībām un vakara mantkārību, slavas kārī tenkām un,pārī visam, tos iemiesojot dzīvnieku

Pēc šīs īsās „iepazīšanās" kosim, ko par šo lugu saka kritiķis K. Freim pirms, viņš šo lugu a „Kaleidoskopu pantā" saka: Tā ir krāsains z bulis, kas pārpilst tajā piedu̦ram tam pirkstu,

Baltiešu zinātnieki starptautiskā konferencē

Pirmajā starptautiskajā tvaika katlu technoloģijas konferencē, kuŗa notika Delftā, Holandē, piedalījās ap 750 zinātnieku no 25 valstīm. Baltiešu organizācijas BATUN valdes loceklis — igaunis Dr. Heino Ainso, no tās atgriezies, informēja, ka baltiešus šai konferencē pārstāvēja 3 latvieši un 2 igauņi; varbūt arī kāds lietuvietis, bet viņam neizdevies tādu „atklāt". Prominentākais baltietis bija Dr. A. Kalniņš no Lehigh universitātes, kas konferences dalībniekus iepazīstināja ar saviem pētījumiem. Bez tam referātus lasīja arī igauņi T. Tarandi no Stokholmas un Dr. Heino Ainso no Ņujorkas, bet diskusijās piedalījās Dr. Z. Zudāns no Franklina institūta Filadelfijā un I. Mirovics no Melburnas, Austrālijā, kuŗš pašreiz atrodas divu mēnešu ilgā pasaules ceļojumā un gaidāms ierodamies arī ASV.

D. V.

Filipīnietis Tolentino, kuŗš par slepkavību notiesāts ar nāvi, Manilas cietumā salaulāts ar Karolinu Salviju. Pēc laulību ceremonijas jaunā sieva atgriezusies mājās, bet vīrs — nāvinieka kamerā.

NATĀLIJA KALUPE

Sastapšanās

NOVELE

(8. turpinājums)

Iedams gaŗām vilcienam, ar kuŗu jābrauc Slieņiem, Jānis ievēroja prāvu ļaužu pulciņu. Tuvāk piegājis, viņš noprata, ka ie ir latvieši — nometnes iemītnieki, kas atnākuši Slieņus izvadīt. Pats Slienis stāvēja uz vagona kāpšļa, bet aiz viņa ar klēpi puķu rokās un mikli mirdzošu smaidu lielajās, zaļganajās acīs — Teca jaunkundze Tikai Martas nekur neredzēja. Jānis dzirdēja atvadu vārdus, laimes novēlējumus un piekodinājumus neaizmirst un rakstīt. Stāvēdams augstāk par pārējiem, Slienis laipni atbildēja gan vienam, gan otram pavadītājam, bet aiz viņa smaida ne reizi vien pavīdēja tā pati pārākuma apziņa, kuŗu Slienis nemaz nebija slēpis, kad sarunājās ar viņu. Jānis arī ievēroja, ka Slienis viņu pamanījis paejam gaŗām pavadītāju pulciņam. Par spīti visam, ko ļaunu domājis, Jānis gaidīja, ka Slienis viņu uzrunās, bet izdarīgais kungs uz vagona kāpšļa izlikās gaŗāmgājēju neredzam...

Savā vilcienā iekāpis, Jānis neapsēdās, bet staigāja no viena vagona otrā un raudzījās pretējā vilciena atvērtajos logos, cerot ieraudzīt Martu. Viņš bija izstaigājis jau vairākus vagonus, kad vilciens lēnām sakustējās. Un šai brīdī Jānis vienā no paliekošā vilciena logiem ieraudzīja meklēto. Bet arī Marta bija saskatījusi viņu. Plaši atvērtām acīm viņa raudzījās Jāņa sejā, it kā cenzdamās to uz mūžu iegaumēt. Redzot, ka Jāņa vilciens aizslīd arvien tālāk, viņa pacēla roku sveicienam, bet tai pašā mirklī, Martai aiz muguras nostādamies, Slienis saņēma sievas paceltu roku un nospieda lejup. Vēl mirklis, un Marta pazuda skatienam.

Jānis beidzot atslīga solā. Viņa gara acu priekšā tomēr vēl arvien stāvēja Martas tēls ar sveicienam paceltu roku, Slieņa tumšādainās un kalsnās plaukstas satvertu. Tikai tagad viņš īsti atskārta, cik mīļa Marta viņam kļuvusi. Viņš tajā bija mīlējis ne vien sievieti, bet arī savu māti, tāpat kā mātē mīlējis savu dzimteni. Martu zaudējis, viņš jutās, it kā pa otram lāgam būtu zaudējis dzimteni. Tā smeldzošajām sāpēm, kuŗas pieauga spēkā, pēc brīža pievienojās ilgas pēc dzimtenes, viņam jau sen labi pazīstamas, tagad tikai par jaunu atsvaidzinātas. Viņš šīs ilgas nesa sirdī kopš brīža, kad atstāja dzimtenes krastus, bet tik smeldzīgi tās nekad vēl nebija izjutis. Jānis pietrūkās kājās un, neveikli grūstīdamies, pat it kā klusi ievaidēdamies, izgāja vagona priekšā. Vilciens tieši apstājās. Vairīdamies no cilvēkiem, kas ziņkāri vērās viņa sāpju savilktajā sejā, Jānis izlēca no vagona. Izgājis uz šosejas, kas stiepās dzelzceļam līdztekus, viņš, neapjēgdams kurp, sāka steidzīgi soļot. Prom, tikai prom!

Jānis bija nogājis jau pāris stundu, kad beidzot juta, ka kļūst vieglāk. Bet reizē ar to viņu bija atstājusi arī vēlēšanās apmesties kādā nometnē. Viņš atkal pārlika un nolēma tomēr atgriezties savā vecajā darba vietā Tiroles zemnieka sētā.

Sasniedzis kādu staciju, Jānis gaidīja vilcienu pretējā virzienā. Tas pienāca tik pārpildīts, ka nācās stāvēt, bet viņš bija jau tiktāl nomierinājies, ka spēja vienaldzīgi noskatīties, kā gaŗām slīdēja gan ainavas, gan stacijas, arī tā, kuŗas tuvumā atradās L. nometne un kuŗā viņš vēl tikai vakar ar vagonā satiktajiem bija izkāpis. Tagad viņš brauca pa to pašu ceļu, pa kuŗu pirms dažām stundām bija aizbraukuši Slieņi.

Vilciens kāpa arvien augstāk. Sākās tuneļi. Dažiem vilciens jau bija izripojis cauri, kad Jānis, neviļus paskatījies sānus, ieraudzīja Martu, kuŗa no vagona otra gala spraucās uz tā pusi. Viņas seja bija krīta baltumā, nelielās zilās acis tumšos lokos iegrimušas, bet gaišmatainā galva neparasti izpūrusi. Pacēlusi gaisā roku ar somiņu, Marta izmisīgi cīnījās, lai tiktu pie viņa. Pēdīgi tas izdevās.

— Es... es atstāju savu vīru, — viņa izdvesa Jāņa priekšā apstādamās un satraukt ām acīm viņa sejā skatīdamās.

— Tu... Slieni atstāji? — Jānis pārsteigts pārjautāja.

— Jā. Uz visiem laikiem, — Marta apstiprināja.

— Tu viņu atstāji? — Jānis vēl nespēja dzirdētajam ticēt.

— Jā. Vai tad nesaproti, ko saku? —Marta joprojām satraukti raudzījās viņa sejā.

— Jānis saprata. Bet tas nāca tik negaidīti, ka pirmajā acumirklī viņš nekā cita nebija spējis izjust kā vienīgi pārsteigumu.

Kamēr viņi vēl tā stāvēja, vilciens, skaļi iesvilpdamies, iedrāzās jaunā tunelī. Tumsā Jānis tikai dzirdēja, ka Marta klusi iešņukstas. Un atkal viņam kļuva tās neizsakāmi žēl. Gandrīz nevīļus pastiepis roku, viņš apskāva Martas plecu un noskūpstīja viņas glu̦do, mitro vaigu. Mirkli Martas galva piekļāvās viņa plecam, bet vilciens jau nākošajā brīdī izjoņoja no tuneļa, un ap viņiem kļuva atkal gaišs.

— Pastāsti, kā tas notika. Vai, varbūt, gribi labāk stāstīt vēlāk? — Jānis saudzīgi ierunājās.

— Nē, ne vēlāk. Tūliņ visu izstāstīšu. Vēlāk par to vairs nerunāsim. Nekad! — Marta izsaucās, un asaras noslaucījusi, steidzīgi turpināja: — Kad mūsu vilciens sāka kustēties, es manīju, ka mans vīrs ir ļoti sliktā garastāvoklī. Bet tā kā viņa garastāvoklis bieži bija atkarīgs no Teca jaunkundzes, tad sāku apskatīties, kur viņa palikusi. No kupejas izgājusi, ieraudzīju viņu sarunā ar kādu mums visiem pazīstamu, ļoti glītu austrieti — ārstu, kas no tās acu nenolaida. „Nu, kāpēc tu staigā apkārt? Kāpēc nevari sēdēt uz vietas?" vīrs man uzbrēca, kad atkal ienācu kupejā. Pēc brīža viņš piecēlās un arī izgāja gaitenī, bet drīz atgriezās un izskatījās vēl īgnāks.

(Nobeigums sekos)

Jaunas lugas pirmizrāde Sidnejā

ULŽA SILIŅA FANTAZIJAS „ŠURTURITNEKUR ŠISTASITNEKAS" PIRMUZVEDUMS SIDNEJAS LATVIEŠU TEĀTRĪ

Sidnejas latviešu teātris katru gadu dod vismaz vienu bērnu lugu vai lugu bērniem. Arī šī izrāde it kā bija domāta bērniem. Vismaz tā runāja, ka Uldis Siliņš atkal sarakstījis bērnu lugu ar Austrālijas dzīvniekiem kā darbības tēliem un ka to Sidnejas latviešu teātris rādīs oktobŗa beigās.

Pirmo pārsteigumu sagādāja Spodris Klauverts savā lugas „priekšrecenzijā" „Austrālijas Latvieša" slejās, jautājot: „Vai tikai bērniem?" un atbildot: „Nē, fantazijas pasaule pieder vienlīdz jaunajiem un vecajiem, nabagiem un bagātiem, un ikvienam, kas sevi dēvē par dzīvu cilvēku." Tādēļ nav brīnums, ka pirmizrādē bija pārdots tikai pārdesmit bērnu biļešu. Otrā izrādē no 180 apmeklētājiem turpretim lielākā daļa bija bērni.

Šī ir Ulža Siliņa ceturtā lielākā luga, ja neskaita vairākas mazākas bērnu ludziņas un meistarīgi uzrakstītos vismaz kādus piecus „Kaleidoskopus", kā Sidnejā nosauktas jautrās un satiriski - humoristiskās izrādes par vietējiem un dažreiz arī mazliet tālākiem notikumiem un cilvēkiem. Pirmo U. Siliņa lugu „Ganuzēns un jods" izrādīja Austrālijas latviešu 9. kultūras dienās 1958. gadā. Tad sekoja populārā komēdija „Vēstule no dzimtenes" (1963. g.), kuŗu Zviedrijā un ASV izrādīja ar nosaukumu „Intermeco Ļguciemā". Nākošā bija vecajiem strēlniekiem veltītā drāma „Ķemermiestiņā" (1967. g.) ar pirmizrādi rakstnieku dienās Sidnejā 1967. gadā.

Jaunajā lugā — fantazijā 3 cēlienos un 6 ainās „Šurturitnekur-šistasitnekas" — autors darbības vidi nolicis Šurturitnekur pilsētiņā, domājams Austrālijā, jo lugas tēlos sastopam gandrīz vai vienīgi piektā kontinenta dzīvnieku valsts pārstāvjus. Tur ir slavenā operdziedone Tusnelda Emjū, nežēlīgais laupītājs Bērtulis Dingo, pastnieks Boriss Ķengurs, boksa meistars Koala un daudzi citi.

Tāpat kā angļu rakstnieks Džordžs Orvels savā „Dvīnieku *farmā*" parāda komūnisma iekārtas nejēdzības, savus tēlus iemiesojot lauku saimniecības dzīvnieku vieplos, arī Uldis Siliņš savā fantazijā rāda mūsu pašu apkārtnes ļaudis ar visām viņu cilvēciskajām (dažreiz pat dzīvnieciskajām) īpašībām un vājībām — mantkārību, slavas kāri, lepnību, tenkām un,pāri visam, muļķību, tos iemiesojot dzīvnieku vieplos.

Pēc šīs īsās „iepazīšanās" pasekosim, ko par šo lugu un izrādi saka kritiķis K. Freimanis. Vispirms, viņš šo lugu apzīmē par „Kāleidoskopu pantā" un tālāk saka: Tā ir krāsains ziepju burbulis, kas pārplīst tajā brīdī, kad pieduŗam tam pirkstu, lai izpētītu, kas tajā ir iekšā. Tā nav bērnu luga, jo trūkst centrālās figūras, kuŗu bērni iemīl, kuŗai dzīvo izrādē līdz un kuŗu apdraud visādi nelieši." K. Freimanis apskata divus galvenos tēlus — Gliemezi, „kam māja izmaksāta un kam patīk jaunas meitenes", un operdziedoni Vardi, „kas meklē mieru", atzīstot, ka neviens no tiem nav bērnu vaŗonis. Tālāk kritiķis saka: „Arī lugas sarunu valoda nav domāta bērniem. Policijas prefekts Meža cūka, piemēram, saka: ‚Es rīkojumu dodu', uz ko kārtībnieks Bruņurupucis atbild: ‚Labs policists tik šad un tad izgāž podu'. Luga rakstīta atskaņotā divrindu pantā."

K. Freimanis turpina: „Tas ir kaleidoskops, rakstīts pantā, ar vietām iezīmētu centrālo pavedienu — Austrālijas plēsīgie zvēri un rāpuļi grib aplaupīt banku. Bet visumā tas ir ‚Šistasitnekas': ierodas ceļojošā opera (šo motīvu, varbūt, varēja vairāk izmantot). Gliemeža romantiskā milestība, Vardes uzpūtība, peļu uzbāziba. Visbiežāk tomēr tas ir Sidnejas latviešu teātŗa spēlcs prieks, imitējot dažādo dzīvnieku, putnu un rāpuļu kustības un balsis. Brīžiem šķita, ka viss zooloģiskais dārzs palaists savā valā. Skatītājs, ērti atlaidies savā krēslā, noskatās policijas prefekta bikšēs, kuŗas atrodas skatuves priekšā; pats prefekts Meža cūka apakšbikšēs, dibenu uzslējis gaisā, guļ aiz krūma.Skolotājs, puķes meklēdams, to apskata — šampiņons vai beka? Policists nomērķē un izšauj. Bērni gavilē, jo visi zina, ka dibens ir sodāmā vieta. Smejas arī lielie, kuŗi, pretēji Freuda mācībai, neuzskata šo ķermeņa daļu par vainas apziņas iemiesojumu. Enterteinments, latvietis teiktu."

Ar kritiķi var nebūt vienās domās, kad viņš saka: „Šī luga, varbūt, ir U. Siliņa protests. Protests pret konvencionālo, reālistisko sižetu; protests pret to, ka no katras lugas mums kaut kas ‚jāpārnes mājās'; protests pret liekulīgo morāli; protests pret iekšatu, ka visam uz skatuves jābūt tradicionālās 'labas gaumes' robežās. Kopā saņemot — protests pret visu, kas kavē atraisītu, brīvu spēles prieku. Šādai lugai ir vieta teātŗa repertuārā. Autoram par tās uzrakstīšanu pienākas paldies." Es personīgi nedomāju, ka U. Siliņš ir tik liels protestētājs un ka ar šīs lugas palīdzību viņš būtu gribējis ‚izgāzt" savu protestu pret visu to, ko K. Freimanis min savā kritikā. Būs par šo lietu jāaprunājas ar pašu autoru.

Par pašu spēli kritiķis saka: „Ne viss gāja tik gludi, kā, varbūt, vajadzēja. Bija prieks pamanīt brīžus, kad aktieŗi pazaudēja tekstu: tā kā luga rakstīta atskaņotā divrindu pantā, kur ātrumā saķert atskaņu? Dažs tika veikli tam pāri, cits sapinās pavisam. Tā bija ātrā tempā ieturēta izrāde, taču ne visur režisora nodomam varēja sekot. Brīžam bija ņudzeklis. Jauks bija lugas sākums ar Laumiņu, kad tā iepazīstināja skatītājus ar sastinguša-jiem tēliem. Varbūt no 'fantazijas' varēja prasīt vairāk delarta fantazijas mēmajā spēlē. Bet visumā ansamblis bija atraisījies radīšanas priekā. No atsevišķajiem skatiem man vislabāk patika īsais abu kukaburu duets. Patika putnu deja, guļamistabas skats viesnīcā ar vijīgo vampiriski „Melno cūsku (kāpēc tā bija vīriešu kārtas?) un izbiedēto vardi, peļu invāzija, skolotāju mīmi un papagaiļa ķērcieni. Viesnīca divos stāvos bija patīkamu 'dabīgu' brūnumu, un pusabstraktais koks rosināja fantaziju."

Attieksmē uz to, ka čūska bija vīriešu kārtas un teica, ka tai mājās esot sieva ar bērniem, kāds piecgadīgais prasīja savai vecmāmiņai, kā tas iespējams, ka čūskai mājās ir sieva, jo čūska pati esot sieviete (arī tēlotāja bija sieviete). Vecmāmiņa piebikstīja man, lai nu es atrodot atbildi uz bērna jautājumu. Diemžēl, man tādas nebija, un bērns palika neziņā. Kaut angļu valodā čūska ir „he", latviešu valodā tai noteikti jābūt „she", citādi viss saiet „galīgā dēlī",kā tas bija arī šoreiz ar 5 gadus vecā bērna tik loģisko jautājumu, uz kuŗu neviens pieaugušais neatrada atbildi. Žēl, ka šai brīdī nevarēja to paprasīt pašam lugas autoram. Būs pie pirmās izdevības tomēr jāprasa.

Ed. Šmugajs

Valentīns Pelēcis

PAR DZĪVIBU

Dzīvība ir kā ēna,
kas slīd pa prērijas zāli
un pazūd saulrietā . . .

Dzīvība ir kā bifeļa
elpas gaŗaiņi, kas izgaist
saltā ziemas naktī . . .

Tā reiz teicis Čipevu virsaitis,
kuŗa gaišo sirdi es sadzirdēju
bālģīmju nomīdītā kapā.

Ar viņa sirdi nu dzirdu un redzu,
cik ļaunām, mantkārām sirdīm
šai krastā izkāpa Kolumba vīri.

Reiz sarkanādaino vigvama klons
bij daudzkārt tīrāks
kā balto liekuļu sabāta galds! . . .

Ēnas slīd pa prērijas zāli,
elpas gaŗaiņi gaist —
vieglāk par ļaunu mirst skaists.

Silvija Znotiņa pēc B.A. grada iegūšanas 1965. gadā Vindzoras universitātē turpināja medicīnas studijas Otavā, iegūstot M.D. gradu. Viņa nodarbināta jaunatradumu pētīšanā pie Food and Drug Administration Otavā.

Kaŗavīru piemiņas koncerts

Atzīmējot Latvijas kaŗavīru 50 gadu, DV apvienība Čikagā, pakavējoties pie mūsu kaŗavīru gaitām dzimtenē un svešumā, šo sarīkojumu pabeidza ar plašu koncertu, kuŗā piedalījās soprāns Marta Cakare, tenors Pēteris Lielzuika un pianists Valdis Treimanis ar pavadījumiem. Programmā bija latviešu komponistu patriotiskās dziesmas un tautmelodiju iekārtojumi, kuŗos atspoguļotas mūsu kaŗavīru gaitas.

Pirmo reizi Čikagā dzirdējām Valdemāra Ozoliņa apdarē trīs tautas dziesmas — „Vai māmiņa nepazini", Aijā, divbaloži" un „Kas kait kaŗavīram". V. Ozoliņš labi izpratis dziesmu saturu un to attiecīgi ilustrējis klavieŗu pavadījumos. Martas Cakares dziedājums raisījās brīvi un izteiksmīgi. Aizraut̄igi skanēja „Kas kait kaŗavīram". Saistoša kantilēna pavidēja V. Baštika darbā „Vientuļais koks" no kantātes „Draudze". Niansēts frazējums bija J. Zālīša „Kaŗavīra ligaviņa" (Plūdonis) un H. Berino „Kāps saulīte baltā" (Skujenieks). Klausītāju atsaucība bija dziva.

Pēteris Lielzuika saistīja ar tīkami plūstošo balss tembru, iejūtīgi izceļot J. Graubiņa populāro „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme" (Tirzmaliete). Tāpat pacilāti skanēja J. Vītola „Visiem rozes dārzā zied", A. Žilinska „Dzimtene" (Kvālis) un otrā programmas daļā B. Skultes „Sapņu zeme". Drāmatiskāks akcentējums un plašāks balss plūdums aizsalca P. Lielzuikas dziedājumā ar Ž. Berīno „Tev saules mūžu, Latvija!" Niansēti, īpaši klusinātie toņi saistīja J. Ivanova „Arāja ticība" atskaņojumā. Aplausu bija gana.

Koncertu pabeidza abu dziedātāju dueti ar J. Vītola un J. Ķepīša tautmelodiju iekārtojumiem divām balsīm klavieŗu pavadījumā. Sevišķi aizrautīgi skanēja J. Ķepīša „Ai upītes sētiņā".

Atjautīgi pieskaņoti bija V. Treimaņa klavieŗu pavadījumi, kas labi piekļāvās solo dziedājumiem, kuplinot tos ar raksturīgiem vilcieniem klavieŗu partijā.

Eduards Ramats

Jauna „Latvju Mūzikas" iecere

Rakstu krājumā „Latvju Mūzika", kas piedzīvojis jau otru unmuru, iecerēta nodaļa par koŗiem, koŗu darbu. Kopš svešuma gaitu sākuma, šis lauks arvien bijis rosmju bagāts. Daudzas vienības savas gaitas izbeigušas vai pārkārtojušās koristu vai diriģentu maiņas dēļ. Paveikto darbu nedrīkstētu aizmirst. „Latvju Mūzika" šīs ziņas vēlētos uzglabāt savās lappusēs kā aizvadītā laika dokumentāciju.

Tūlīt pēc Vācijas nometņu laika pati aktīvākā latviešu daļa izrādījās Anglijā, bet vēlāk tur notika arī vairāk pārmaiņu nekā citur. Ieceres īstenošanai žurnāla redakcija lūdz ar iespējami sīkām ziņām par koŗu, dubultkvartetu un kvartetu darbu atsaukties D. Vītolu, A. Skudru - Kārkliņu, A. Purvu, Bernsonu, Ž. Gertneru, A. Gertmani, Ž. Šmitu, Jansonu, V. Eizānu, H. Lauteru un citus, kas piecdesmito gadu sākumā un vēlāk Anglijā vadīja dziedātāju vienības (tāpat arī koŗu priekšniekus), minot: dibināšanas vietu un laiku, sastāvu, aprakstot zīmīgākos notikumus, koncertu skaitu, atskaņotās dziesmas, ilustrācijas pievienojot arī programmas vai to norakstus un fotouzņēmumus. Ziņas iesūtāmas Albertam Jērumam, 124 Powys Lane, London, N. 13, England līdz šāgada beigām.

R.

Nejaušas un organizētas skaņas

Ņujorkas latviešu koncertapvienības šīs sezonas pirmajā koncertā 9. novembrī mazajā Karnegi zālē atskaņoja divus Dr. Gundaŗa Pones darbus, abus pirmoreiz Ņujorkā. Pirms to atskaņošanas komponists sniedza paskaidrojumus par to rašanos un iecerēto nozīmi. Vienā teikumā izvadījis klausītāju saimi cauri mūzikas vēsturei, viņš uzsvēra tās netveŗamo raksturu: tā kā mūzika katru klausītāju ietekmē savādāk, var spriest, ka rastās pieredzes īstais avots ir katra atsevišķa klausītāja smadzenes. Pie tam nekad iepriekš nevar noteikt, kādā veidā kāds mūzikas gabals ietekmēs klausītāju. Tāpēc daži „eksaktās mākslas" — literātūras — milži, kā Gēte un Tomass Mans, pret mūziku izturējušies ļoti atturīgi, izteikdami pat aizdomas, ka tai varētu būs bīstama ietekme uz sabiedrību.

Pirmā darba — „San Michele della Laguna" izpildīšanā piedalījās L. Kumiskeja (vijole), P. Aleksandrs (klarnete) un H. Džensens (klavieres), komponistam diriģējot. Šo kompoziciju ierosinājusi maza sala lagūnā pie Venēcijas, kuŗā neviens nedzīvo: augstu mūŗu apņemta, tur atrodas vienīgi venēciešu kapsēta. Visi trokšņi, kas še ieklīst, nāk no ārpuses. Kompozicija bazēta uz gaŗām skaņām pasvītroti neinteresantā novietojumā (klaviātūras vidū), jo komponists cerējis ar šī darba palīdzību novērst klausītāju uzmanību no techniski dzirdētās mūzikas uz „pašam savas mūzikas" dzirdēšanu. Mūzika šai darbā ir klusa, maz impulsu, skaņu krāsas maiņu procesi pakāpeniski. Tā rakstīta noteiktā stilā, kuŗu daži kritiķi nodēvējuši par impresionistisku, kam gan pats autors nepiekrīt.

„-ossia. . ." turpretim, ir darbs ar daudz — bieži ļoti skaļiem — skaņu impulsiem, kuŗus klausītājs vairs nevar atsevišķi uztvert. Maiņas procesi pēkšņi. Šajā darbā komponists atteicies no jebkādas stila izjūtas. Vārds „ossia" ir mūzikāls termins un nozīmē „vai", ko lieto, norādot izpildītājam, ka tam atstāta izvēle starp diviem izpildīšanas veidiem. Šai gadījumā izpildīšanas veidu skaits atstāts neierobežots. Darbs komponēts klavierēm, tā pirmatskaņojums noticis pagājušā gada Eiropas latviešu 2. dziesmu svētku laikā Hanoverā, kur to izpildījis Ramons Valters. Ņujorkas atskaņojuma izpildītājs bija Harijs Džensens un divi mechaniskie atskaņotāji. Komponists šo darbu pieteica kā „heterogēnu skaņu notikumu ar trim balsīm, kas ilustrē nejaušus un organizētus trokšņus un skaņas, iekļaujot tur arī atbalsis no standarta mūzikas literātūras".

Koncerts bija tīri pamācīgs visziņīgajai latviešu koncertu publikai, kas centās izskatities iespējami nonšalanta, kad vijolniece pēc rūpīgas instrumenta nostīdīšanas sāka to lietot, lai klauvētu pa tā mugurpusi,, bet pianists ik pa brīdim ar abiem elkoņiem uzgūlās pār klaviātūru, pēc tam pielēkdams kājās, lai skaļi aizcirstu klavieŗu vāku, vai arī, ar vienu roku nospiežot klavieŗu taustiņu, ar otru turētu ciet attiecīgo stīgu klaviātūrā tā, lai tā neskan. „Mūzika, kas tuvojas vizuālajām mākslām," kā komponists paskaidroja, tai pašā laikā būdams redzami bēdīgs par publikas nesapratni, kuŗa izpaudusies ironisku recenziju veidā.

Pārrunās pēc koncerta novirzījās uz mūsdienu mākslu vispār — kas tas ir, ko jaunie mākslinieki meklē: kaut ko jaunu par katru cenu, vai arī patiesību (nostatītu preti senākajam visu mākslu ideālam — skaistumam), kas, tik pretstatīgā laikmetā kā mūsējā dzivojot, varbūt arī tā atainojas. Dai klausītāji tomēr domāja, ka tādā gadijumā Dr. G. Pones latviskā kārtības milestība ņēmusi virsroku pār anarchistisko tieksmju pārņemto modernismu, jo pat viņa „nejaušās skaņas un trokšņi" bija nepārprotami metronomiski skaitītas. . . Tāpat kā ar to ironiju: galu galā, pasaulslaveni darbi raditi par dzivsprieciem kamenēm un blusām, kādēļ gan tad odam San Mikēla kapsētā jābūt tik mākslotam, lai tas neuzdrīkstētos dzīvi pieņemt kā gudrie — ar smaidu?

Gundaris Pone 1962. gadā 30 gadu vecumā ieguvis doktora gradu Minesotas universitātē, publicējis divus darbus par kompozicijas teoriju — „Akcija - reakcija" un „Univalence - polivalence", kā arī ap 20 lielāka apmēra kompoziciju, par kuŗām izpelnijies vairākas godalgas (to vidū no Ņujorkas universitātes pētījumu fonda). Viņš debitējis Ņujorkā kā komponists - diriģents 1968. gadā Karnegi mazajā zālē, bet debija Eiropā notikusi 1967. gadā Stokholmā. G. Pone mācījies pie italiešu komponista Ludži Nono un pašreiz nodarbināts par mācību spēku Ņujorkas valsts universitātē Ņūpalcā.

D. V.

ROMĀNA „ATKUSNIS SĀKĀS OKTOBRĪ" II DAĻA

(41. turpinājums)

„Es zinu, ka mēs nevaram palīdzēt visiem un visos gadījumos, bet jūs esat pieredzējis vīrs, daudz lasījis. Ko man darīt? Kā man dzīvot, lai nebūtu jāsaka pēclaikā, ka viss bija tikai niekošanās? Pat mana līgava man neatbildēja uz telegrāmmu, kuŗu viņai sūtīju no Vīnes, kad biju pārkļuvis pāri robežai. Kad viss tas notika, kā sekas es tagad nesu kā smagu nastu, biju vēl bērns. . ." Česlavs nopūtās.

„Jā, mans jaunais ceļa biedri. Jūs bijāt Ungārijā, jūs redzējāt daudzu cerību sabrukumu, jūs redzējāt, kā cildenākos nodomus un brīvības centienus sabradāja tanki. Bet ateceraties, ko jums teicu par Dieva rīksti, kuŗu Vācijas ķeizars iedeva rokā Ļeņinam. Mēs, vecā kontinenta pilsoņi, vairs nedrīkstam noasiņot savstarpējos kaŗos, mēs nedrīkstam palikt vienaldzīgi pret kaimiņu tautas likteni. Varbūt šis ceļš ir neiedomājami gaŗš, bet ir jāiemācās atteikties no daļas, lai nezaudētu visu. Nav taisnība, ka otra pasaules kaŗa traģēdija nebūtu mums atstājusi kādu vērā liekamu mācību. Es gribēju parafrazēt Svētos rakstus un 'miliet savu tuvāku' vietā likt 'saprotiet un cieniet savu kaimiņu', un mums klāsies labāk nekā līdz šim. Negaidiet no cilvēkiem vairāk, kā jūs spējat viņiem dot.

Ja jūsu līgava jums neatbild, tam var būt dažādi izskaidrojumi. Sievietes sirds necieš tukšuma. Varbūt, kad viņa jūs atkal ieraudzīs, viss vērtīsies par labu. Mīlestība ir neizdibināms fainomens. Cilvēki piekeras viens otram, paši neapzinādamies, kas viņus saista. Dabas balss ir stiprāka par mūsu apņemšanos. Tādēļ ar mīlestību ir saistītas tik daudzas traģēdijas, bet tā sagādā arī tik daudz laimes. Vēl nav visām jūsu dienām vakars. Esiet pacietīgs un apsveriet labi, kas noticis. Varbūt ne viss, kas noticis starplaikā, nozīmē jums likteņa sitienu."

„Mīļais doktor, varbūt tāpat slimnīcās mierina tos, kam amputēta kāja vai roka. Mierinājums nevar aizstāt zaudēto. . ."

Saruna atkal pārtrūka.

Kuģis izbrauca Ziemeļjūrā. Brauciena laikā, kas ilga četras stundas, viņi pārmainīja vairs tikai dažus nenozīmīgus vārdus. Česlavs minēja, kas viņu gaida Londonā, kādas ziņas tur pienākušas par lēdijas Kesvikas likteni, kas īstenībā noticis ar Vandu. Viņš gatavojās it kā lielai pacietības un paššavaldīšanās pārbaudei. Dr. Banštetera padomi bija labi domāti, bet tie vērā liekami tikai citos apstākļos. Tās bija zāles, kas domātas citam slimniekam, ne Česlavam Dombrovskim. Bezcerība nav izkliedējama ar nedaudziem padomiem un dažām prātulām. Katrs gadījums ir aplūkojams atsevišķi un šī atsevišķā pieeja ceļa biedram bija sveša. Viņš pat netaujāja, kas īsti Ungārijā noticis. Viņam šī traģēdija, varbūt, likās jau novecojusi, nenozīmīga.

Kuģis lēni šūpojās zilajos un zili pelēkajos Ziemeļjūras viļņos. Kuģi ilgi pavadīja Eiropas krasts, pamazām pazuzdams dūmakā, un kad dūmaka bija apsegusi Eiropas kontinentu, pa labi pamalā sāka rēgoties, tāpat zilā dūmakā tītas, Albiona salas krīta klintis. Visu laiku kuģi pavadīja kaijas, kas nolaidās uz klāja, apmetās mastos, tad atkal nira ūdenī, kliedzot un metot gaisā dīvainas cilpas. Attālinoties no Eiropas, Česlavam arvien radās sajūta, ka viņš attālinātos no savas aiz septiņiem apvāršņiem paslēptās tēvzemes. Eiropas gaisotnē bija kaut kas dzimteniski tuvs, kaut arī technika nostūmusi no skatuves vecās Eiropas siluetu, atdevusi to pagātnes mantu kambaŗiem. Eiropa amerikānizējās, tomēr, par spīti visam, tā nespēja zaudēt savu garīgo savdabību, kuŗa uzturējusi pie dzīvības Rietumu civilizāciju vairāk kā divtūkstoš gadu. Česlavam likās, ka viņš kā ceļotājs holandietis, kuŗš velnam pārdevis savu dvēseli, beidzot atgriežas ostā, bet neviens viņu negaida. Tālumā jau iezīmējās Doveras pelēkie moļi.

Kad pārnāks viņš, neviens to nepiesacīs,
Ne mēness laistīsies, ne Ziemeļzvaigzne plauks.
Pat bākai modrajai būs miega smagums acīs,
Tik boja sēkļos izmisīgi kauks.

Kad pārnāks viņš, neviens to nesagaidīs,
Ne sieva gultu klās, ne durvis atvērs dēls.
Vien negaiss zibeņojot kokos bultas raidīs,
Un dievanamā sveces degs, kaut vēls.

Un saule mākoņos, kad rīta rakstus adīs,
Un putni gavilēs, un bites ziedos dūks,
Viņš krastā maldīsies, bet mājas neatradīs,
Tam miera neatrast, kā sirdij māju trūkst. . .

Doveras ostā Česlava un Dr. Banštetera gaitas šķīrās. Vienam kā Anglijas pases īpašniekam bija jāiet cauri citai pašu kontrolei, bet otram vajadzēja stāvēt rindā, kur pārbaudīja iebraukušo ārzemnieku dokumentus. Turklāt Dr. Banšteters devās uz Braitonu, bet Česlavu gaidīja Londonas vilciens.

Kentas pakalnos vilcienam, pievakares saules apspīdētam, sveicienus māja ziedošie augļu dārzi. Gaiss bija tik maigs, tik idillisks. Kaut kur ganījās govis un aitas, nelielās pilsētiņas ļaudis, izgājuši zālājos, atveldzējās pēc darba dienas. Arī viņiem bija savas rūpes, bet Česlavam likās, ka nevienam to nav tik daudz kā viņam. Viktorijas stacijā atbraucējs paņēma savu nelielo ceļa somu, picaicināja taksametru un devās tieši pie vecāsmātes. Kādam taču vēl vajadzēja dzīvot lēdijas Kesvikas dzīvoklī, kaut viņa pati vairs nebūtu dzīva. Londona nebija mainījusies šajos mēnešos. Tikai rudens vietā bija pavasaris, grūtsirdīgs pavasaris, kā Dombrovskis to dēvēja, raudzīdamies pa auto logu tulpju ziediem pilnajos apstādījumos.

Piezvanījis pazīstamo zvanu, Česlavs ilgi gaidīja, neļaujot aizbraukt šoferim, lai varētu doties uz viesnīcu, ja dzīvoklis būtu neapdzīvots. Beidzot durvis automatiski atvērās un, nevienam netaujājot, ļāva atbraucējam doties augšup pa kāpnēm. Uz sliekšņa stāvēja vecāmāte — kalsnāka, sagumusi, seja rievaināka un acis miglainākas. Viņa ilgi vēroja augšupkāpēju, tad pārmeta krusta zīmi un aizsmakusi iesaucās:

„Kungs Dievs, Česlav, tu? Un es domāju, raudāju, visas acis izraudāju. Domāju, ka tevi paņēmusi zeme tāpat kā lēdiju."

Viņa slaucīja acis.

Česlavs apkampa vecmāmiņu un arī pats tikko varēja valdīt asaras, tomēr saturējās.

Nomutējusi uz abiem vaigiem un pārmetusi Česlavam krusta zīmi, viņa vadīja atbraucēju iekšā.

„Es tā gaidīju, tā gaidīju! Kad pagājušo nedēļu pienāca vēsts no Vīnes, ka esi dzīvs, gribēju atbildēt, bet tu nebiji uzrakstījis atrašanās vietu. Lauzīju galvu, kam rakstīt, bet tad nodomāju, ka tu taču būsi atpakaļ. Sēdies, Česlav, nomazgājies, atbrīvojies no ceļa putekļiem, tad vakariņosim. Tu, droši vien, nezini, kas pa tavu prombūtnes laiku noticis. Par lēdiju tik daudz ārlietu ministrijai paziņots, ka viņa kritusi no nejaušas lodes, veicot sanitāres pienākumus. Prombraucot viņa atstājusi tev un man testamentu, bet viņas radinieki to apstrīd. Visa manta ir aprakstīta, kamēr tiesa izšķirs šo lietu. . . Un Vanda. . . Nemaz nezinu, kā lai tev to pasaku. . ."

(Turpinājums sekos)

Darbs Dievam un tēvzemei

LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBAS 20 GADU DARBĪBAS ATCERE TORONTO

Pēc pirmo četru pēckaŗa gadu aizvadīšanas izpostītās Vācijas bēgļu nometnēs, lielākā daļa latviešu izceļoja uz jaunajām mājvietām, kuŗas bija sagādājusi starptautiskā bēgļu organizācija (IRO). 1949. gads bija galvenais izceļošanas laiks, kad vairums bēgļu devās uz aizjūru, kur biedrošanās tieksme un dziņa pēc sabiedriskā un kultūrālā darba nenoslāpa, kaut apstākļi bija sveši un sākuma darbs grūts. Tikko no ceļa somām un saiņiem bija izņemta trūcīgā bēgļu mantība, sākās latviešu organizāciju veidošana, kas arī galvenokārt saistījās ar 1949. gadu. Kopš šī laika tagad aizvadīti jau 20 gadi, tādēļ daudzām latviešu pirmajām organizācijām šogad pienācis 20 gadu darbības atceres gads.

Arī latviešu katoļi, kuŗi atstājuši skaisto ezeru zemi Latgali, latviski īpato Alsungu, Kurzemi un Zemgales leišmali vai Vidzemes dienvidaustrumu pakalnus, kur krucifiksi lieliceļu krustojumos atgādināja mūžības un nemirstības patiesību un lika pagausināt soli, tūlīt pēc iesoļošanas Kanadā sāka pulcēties garīgajam un arī sabiedriskajam darbam. Tā nodibinājās Latviešu katoļu apvienība Kanadā un Latviešu katoļu vienība Toronto un draudzes citās vietās.

Latviešu namā Toronto 15. novembŗa vakarā latviešu katoļu saime pulcējās savas vienības 20 gadu darbības atcerei. Aktu ar uzrunu ievadīja draudzes jeb vienības pr-ks V. Miklašēvics, aicinot nodziedāt Latvijas katoļu himnu — suminājumu Dievmātei, debess Valdniekam un Latvijai, lūdzot glābt sarkanboltsarkano karogu. Pēc tam V. Miklašēvics pagaŗā atskatā atsauca atmiņā katoļu vienības pirmsākuma laiku, kad pēc līguma gada nokalpošanas uz pastāvīgu dzīvi Toronto sāka apmesties tautieši no dažādām Kanadas vietām. 1948. gadā Toronto ieradās arī V. Miklašēvics, un jau nākošā gada Pūpolu svētdienā 18 latviešu katoļu sapulcējās lietuviešu baznīcā Dundas ielā, nodibinot Latviešu katoļu vienību un tās pagaidu valdē par priekšsēdi ievēlot V. Miklašēvicu, sekretāru H. Mutuli un valdes locekli J. Rubuli. Šis pagaidu valdes pirmais uzdevums bija apzināt un pulcināt vietējos latviešu katoļus. Pamazām veidojās kartotēka, kuŗā jau tai pašā gadā bija reģistrēti ap 800 latviešu katoļu. 1950. gada 6. maijā Ukraiņu tautas namā notika pirmā katoļu vienības gada sapulce, kuŗā ievēlēja valdi un pieņēma vadlīnijas draudzes darbam. Aizvadītajos 20 gados valdes priekšsēža pienākumus veikuši V. Miklašēvics (9½ gadus), P. Zvīdrs (4), A. Vuciņš (3), K. Boriss (2½), J. Budže un P. Erts — pa vienam gadam. Kādreizējie priekšsēži un dāmu komitejas vadītājas akta laikā sēdēja pie svētku goda galda. Dāmu komiteja nodibinājās 1952. gada 17. februārī. Pirmajā komitejā ievēlēja 5 locekles: E. Jozāni, Zalāni, V. Niedru, V. Mileiku un A Čupīti. Dāmu komitejas priekšnieces aizvadītajā laikā bijušas E. Jozāne, A. Borisa, B. Vasariņa, A. Pērkona, T. Dubrovska un M. Leja, bet pašreiz Zuzanna Zepe.

V. Miklašēvics atskata runas turpinājumā atcerējās pirmos vienības darbības gadus, kuŗi bija darba gribas un entuziasma apgaroti, jo toreiz ieceļotāji tik daudz nedomāja par naudas krāšanu un banku kontiem, bet aktīvi pievērsās sabiedriskajam darbam. Jau 1952. gadā vienībai bija doma par savu nekustama īpašuma iegādi, kas kalpotu sabiedriskajām vajadzībām. No toreiz trūcīgajiem personīgajiem ienākumiem šim mērķim jau krājās īpašs fonds ar vairāku simtu dolaru sākuma kapitālu, kas arvien auga ar pašu vienības dalībnieku regulārām iemaksām. 1959. gadā uzkrāto fondu jau varēja reālizēt, nopērkot skaistā apvidū pie ezera 105 akru lielu, kokiem apaugušu zemes platību, kuŗā izveidojās tagad visiem pazīstamais Mežciems. Šai atpūtas vietā tagad jau izbūvētas 25 vasaras mājas. Mežciemā 1966. gadā uzcēla Latgales krustu, kuŗu tā paša gada 5. septembrī, Kanadas latviešu katoļu kongresa laikā, iesvētīja bīskaps J. Rancāns, asistējot monsiņoram K. Ručam, bet šogad 3. augustā pie krusta piestiprināja piemiņas plāksni ar iesvētīšanas datumu un bīskapa J. Rancāna vārdu, pulcējoties īpašā dievkalpojumā. Ar to īpašuma komitejas darbs uzskatāms par pabeigtu, un Mežciema tālākā izveidošana nodota šīs atpūtas vietas pārvaldei, kuŗas priekšnieks ir A. Gertmanis.

Latviešu katoļi par 7600 dol. iegādājušies Latviešu nama Toronto akcijas, kuŗas nodevuši savai draudzei. Rožu kroņa dalībnieces prāces Teklas Dubrovskas vadībā savākušas līdzekļus Aglonas dievmātes karogam, kuŗu lieto dievkalpojumos. Rīkoti arī Ziemsvētku egļlītes vakari ar priekšnesumiem. 1953. gada 13. oktobrī nodibinājās vienības koris, kuŗa pirmais diriģents bija V. Rundāns ar palīgu J. Dindzānu, bet pašreiz koŗa priekšnieks ir J. Budže un vadītājs A. Gertmanis.

Atskata nobeigumā V. Miklašēvics pateicās visiem vienības darbiniekiem un prāvestam Dr. B. Kokinam, kā arī latviešu sabiedrībai par teicamo sadarbību un pretimnākšanu. Savus sveicienus un laba vēlējumus pievienoja arī Kanadas latviešu katoļu apvienības pr-ks S. Gabrāns, no Vindzoras katoļu kopas un studentu korporācijas Lacuania sveica K. Znotiņš, un dievpalīgu vienībai vēlēja arī Biruta Senkēviča.

Vairāk nekā 100 akta dalībnieku pie svētku galdiem vēl uzrunāja un apsveica prāv. Dr. B. Kokins, kuŗš drīzumā pārceļsies pie augustīniešu tēviem, tomēr palikdams uzticīgs savai latviešu draudzei.

Pēc oficiālā svētku akta sarīkojuma saviesīgajā daļā piepulcējās vēl apmeklētāju, lai baudītu deju priekus un nogaršotu dāmu komitejas sarūpētās siltās vakariņas un cepumus. Mantu bazārā izlozēja ap 200 laimestu.

S.

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBAS 20. GADASVĒTKOS

Augšā: Dāmu komitejas 200 savākto priekšmetu izlozē pirmais no urnas laimestu izvelk vienības dibinātājs un pašreizējais priekšsēdis V. Miklašēvics (pa labi); pie galda (no kreisās) dāmu komitejas locekles M. Leja, F. Erta, M. Ķivleniece, O. Bēča un E. Locāne. — Apakšā: Bagātīgo rokdarbu klāstu pētī vienības jaunatnes pulciņa dalībniece Inta Leja.

Foto: J. Liģers

Sākas ieejas karšu pārdošana dziesmu svētkiem Toronto

Kanadas latviešu 5. dziesmu svētkiem nākošajā gadā Toronto ieejas karšu pārdošanu uzsāks 1. decembrī. Toronto tās būs dabūjamas DV grāmatnīcā, Latviešu namā, (491 College St., Toronto 174, Ont.; tālr. 921—7121), vai pasūtinot pa pastu tieši dziesmu svētku rīcības komitejai, sūtot bankas čeku, vai naudas pasta pārvedumu: Latvian Song Festival, P. O. Box 1106, Station D, Toronto 9, Ont., Canada. Pasūtinājumam pievienojama sev adresēta aploksne. Darba vienkāršošanas labā ASV dolars pielīdzināts Kanadas dolaram. Pasūtinātājiem jāievēro, ka rīcības komiteja iegādātās ieejas kartes neņems atpakaļ un naudu neatmaksās. Pasūtinājumiem izmantojama īpašā veidlapa, kuŗa ievietota rīcības komitejas dzeltenajā sarīkojumu kalendārā-skrejlapā un mūsu laikraksta šī numura sludinājumu daļā.

Rīcības komiteja aizrāda, ka dzeltenajā sarīkojumu kalendārā-skrejlapā, kuŗa izplatīta arī Latvijas valstssvētku centrālajā sarīkojumā Toronto, ieviesušās dažas iespiedumkļūdas. Ieejas karšu pasūtinājumu veidlapas sākumā izlaists pirmais sarīkojums — dziesmu svētku atklāšana un ieskaņa, kuŗā ieejas maksa visās vietās vienāda — 2 dol. Sarīkojumu sarakstā izlaista J. Raiņa lugas „Pūt, vējiņi" izrāde, kuŗa notiks 4. jūlijā plkst. 11 dienā. Ieejas karšu pasūtinājuma veidlapā šī izrāde ar ieejas cenām ir atzīmēta. Latviešu simfoniskās mūzikas koncertā nepiedalīsies Toronto simfoniskais orķestris, kā skrejlapā nepareizi atzīmēts, bet 50 izlases mūziķu.

Dziesmu svētku kalendārs ar ieejas karšu pasūtinājuma veidlapu Toronto saņemams arī pie svētku rīcības komitejas informācijas daļas vadītājas Ingridas Bulmanes (23 Markland Drive, Etobicoke 652, Ont.; tālr. 621—0898).

Anglijas latvieši, kuŗi ieejas kartes iepriekšpārdošanā iegādāsies jau Anglijā, var tās visiem svētku sarīkojumiem dabūt ar 20—25% cenas pazeminājumu, maksājot britu valūtā. Pērkot ieejas kartes Toronto, atlaidi nesaņems arī no Anglijas iebraukušie svētku viesi, tāpēc ieteicams kartes iegādāties jau pirms izlidošanas uz Kanadu. Londonā, Anglijā, ieejas kartes dziesmu svētkiem pārdos Marianna Zariņa (72 Queensborough Terrace, London, W.2).

Dziesmu svētku programma papildināta ar jauniem mākslinieciem. Tā garīgā koncertā 3. jūlijā piedalīsies arī soprāns Austra Holcmane un ērģelniece Anita Rundāne. Austra Holcmane, kuŗa dziedātājas gaitas uzsāka Anglijā, bet tagad apmetusies uz dzīvi Toronto, dziedās V. Berino un V. Baštika garīgās dziesmas. Anita Rundāne spēlēs divas daļas no T. Ķeniņa 1967. gadā komponētās svītas ērģelēm, kuŗa latviešu koncertos vēl nav dzirdēta un prasa no atskaņotāja lielu tehnisku gatavību.

Dziesmu svētku ietvaros filatelisti Latviešu namā laikā no 25. jūlijam rīkos pastmarku izstādi. Latviešu namā laikā no 30. jūnija līdz 5. jūlijam būs iekārtota arī mākslas izstāde, kuŗas atbildīgais vadītājs ir mākslinieku vienības Latvis pr-ks J. Zuntaks (205 Glendonwynne Rd., Toronto 9, Ont.; tālr. 762—0285).

Rīcības komiteja nolēmusi maksāt autoriem, kuŗi lasīs savus darbus rakstnieku čelienā Royal York viesnīcā, 30 dol. honorāru, bet 40 dol. literātiem, kuŗi nedzīvo Ziemeļamerikā. Paredzēta 10 — 12 rakstnieku piedalīšanās.

Jauno atskaņotāju mākslinieku konkursam pieteikšanās termiņš pagarināts līdz 1. februārim. Līdz šim pieteikti 8 jaunie pianisti, 4 dziedātāji un 1 vijolnieks: pianisti Normunds Rempkins (Ankastera, Ont.), Dagnija Blaumane (Milvoki), Inese Černavska (Toronto), Andris Grants Toronto), Marta Borgiela (Čikaga), Anda Junge (Milvoki) un Jānis Zemzars (Ohio); dziedātāji Richards Bačāns (Grand Rapidi), Lūcija Kūleniece (Grand Rapidi), Ilga Kučere (Masačuzeta), Dace Kārkliņa (Hamiltona, Ont.) un vijolnieks Arturs Jansons (Toronto).

Pēc konkursa noteikumiem, jaunie mākslinieki iedalīti piecās kategorijās, atkarā no vecuma un mūzikālās izglītības pakāpes. Atkarā no kategorijas arī paredzēto godalgu lielums — 100, 150, 200 un 250 dol. apmērā, katrā kategorijā divas, ar 100 dol. starpību starp pirmo un otru godalgu katrā konkursa kategorijā.

Pēc konkursa noteikumiem, atskaņojumus izvēlas dalībnieki paši, bet ar noteikumu, ka atskaņošanas ilgumam jābūt vismaz 15 minūšu. Mūzikas stila ziņā repertuāra izvēle nav ierobežota, bet dziedātājiem vismaz pusei jābūt latviešu komponistu darbiem. Instrumentālistu atskaņojumos jābūt vismaz vienam latviešu komponista darbam.

Jauno atskaņotāju mākslinieku publiskais konkurss notiks dziesmu svētku ietvaros jaunatnes programmas „Nākotne 70" sarīkojumu serijā, kuŗa ilgs no 27. jūnija līdz 3. jūlijam. Tuvākas ziņas par konkursu un tā noteikumiem sniedz sacensību kārtotājs un dziesmu svētku rīcības komitejas locekļis Ž. Zentiņš (31 Lillibet Rd., Toronto 18, Ont.; tālr. 233—0960), **sd.**

Pilsētas valde . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

pārstāvji. Bija ieradies arī ASV ģenerālkonsuls Toronto R. F. Mūrs, Lietuvas ģenerālkonsuls Dr. J. Zmuidzinas, Lietuviešu kopības Kanadā pr-dis A. Čepas, Lietuviešu kopības Toronto pr-de Laima Žvigzda un laikraksta „Teviškes Žiburiai" redaktors Dr. P. Gaida, Igauņu centrālās padomes Kanadā pr-dis H. Lups ar ģenerālsekretāru E. Salurandu, bijušais šīs padomes pr-dis H. Parkma, savstarpējās sadarbības līgas pr-dis M. Jakubeks un daudzi citi etnisko grupu pārstāvji. Viesu kopskaitu nav iespējams pat aptuveni noteikt, jo viņi nāca un gāja, bet nebija brīža, kad Latviešu nama zālē būtu mazāk par 100 — 150 pieņemšanas dalībnieku.

Rd.

TRIMDAI JĀBŪT JAUNAS DZĪVES SĀKUMAM!

LATVIJAS VALSTSSVĒTKU AKTS OŠAVA

DV Ošavas nodaļa 15. novembrī Slovaku namā bija rīkojusi Latvijas valstssvētku aktu, kuŗā piedalījās ap 50 apmeklētāju. Svinību ievadījumā Kanadas DV valdes pr-dis E. Krūka nodeva Latvijas karogu nodaļas pr-dim F. Berķim, mudinot šo vienotības un brīvības simbolu glabāt godā un cieņā, ko karoga saņēmējs solīja.

Svētku runu teica LNJAK valdes pr-de Anda Libere, isā pārskatā pakavēdamās pie laikmeta, kuŗā pamazām auga un veidojās latviešu tautas nacionālā pašapziņa un brīvības ideja, minot tā laika ievērojamākos rakstniekus un tautas darbiniekus, kā arī citējot viņu raksturīgākos vārdus un aicinājumus, ar kuŗiem tie modināja tautu jaunai dienai — brīvības laikam, kuŗu jaunekļi un vīri ar saviem asins upuŗiem vēlāk arī panāca. Taču brīvības saulei nebija lemts ilgi mirdzēt, jo uznāca atkal verdzības nakts, daļu tautas izkaisot svešuma vējos. Runātāja vēlēja, lai Latvijas brīvības laiku pieredzējušos un tos, kuŗi par to tikai dzirdējuši, arī svešumā cieši saistītu senču atstātais mantojums — latviešu tautas gara bagātības, tādēļ uzsvēra, ka vecākiem jāsūta bērni latviešu skolās, bet organizācijām jāsniedz nepieciešamais atbalsts, lai svešumā dzimušie latviešu bērni runātu un lasītu grāmatas latviešu valodā, augtu par latviešiem.

„Tomēr, darbojoties tikai ar sevi, mēs nonāksim tukšumā. Mums jāatrod dzīvā saskare ar tautu dzimtenē, jāzina, ko tā domā un jūt," runas turpinājumā teica A. Libere un norādīja, ka ir par maz rīkot tikai 14. jūnija sēru aktus apstākļos, kādos pašreiz esam. Jāatrod iespējas plašākai sadarbībai ar pārējiem baltiešiem un citiem trimdiniekiem, piegriežama lielāka vērība jaunatnei, sniedzot tai gara ieročus, mācot vēsturi, audzinot tās gribu darboties. Runātāja norādīja, ka pagājušajā vasarā Rietumberlīnē aizliegtā pasaules latviešu jaunatnes kongresa laikā jaunieši sākuši aptvert savu likteņa kopību ar latviešu tautu, pārdzīvojot kaut ko līdz šim neizjustu: ka kaut ko nedrīkst darīt tādēļ, ka ir latvieši. Tas modināja atziņu, ka jāpadaļajas tikai uz saviem spēkiem. „Brīvību gan var atņemt, bet neviens nevar atņemt tiesības to prasīt," uzsvēra Anda Libere, norādot, ka nākošā gada Kanadas latviešu dziesmu svētkos jaunieši atkal pulcēsies, domās, runās, meklēs ceļus un lems par veicamajiem uzdevumiem, lai pēc tam sākto turpinātu jaunā pasaules latviešu jaunatnes kongresā, cik paredzams, atkal Eiropā. Runas nobeigumā LNJAK valdes priekšsēde atgādināja: „Trimda nenedrīkst būt mūsu gals, bet tai jābūt jaunas dzīves sākumam!"

Priekšnesumos DV teātŗa Kanadā vadītāja Inta Purva izjusti norunāja Leonida Breikša dzejojumu „Virsaiša ļaudis", Ingridas Viksnas „Brāļa atgriešanās" un Klāras Zāles „Pusnakts stunda", bet rakstniece Tonija Krūka nolasīja brīdim piemērotu fragmentu no savas jaunās topošās grāmatas, abām izpelnoties klausītāju pateicības aplausus un rīkotāju ziedus, tāpat kā svētku runas teicēja jau ieprieks.

Latviešus valstssvētkos sveica vietējo lietuviešu pārstāvji Dundzis un Ešeris, uzrunas pabeidzot ar latviski novēlētu „Dievs, svētī Latviju!". Svinību dalībniekus iepazīstināja arī ar viešņu — Bramptonas vanadžu kopas pr-ci S. Kukņu. DV Ošavas nodaļas valdes pr-dis F. Berķis un vanadžu kopas pr-ce A. Stāraste jauniem uzņemtajiem biedriem Gvido un Elzai Lazdiņiem, kā arī Harijam un Irenai Lindēm pasniedza organizācijas nozīmes. Ar to nodaļas biedru skaits pieaudzis uz 29.

Svētku nobeigumā bija kopīgas vakariņas ar deju, kuŗu laikā izlozēja Erika Bierņa dāvināto glezniu. Varētu teikt, ka šoreiz laimētājus bija izvēlējusies pati Laimas māmuļa — gleznu savā laulību gadskārtā ieguva Kanadas DV saimes nerimtīgi aktīvie darbu veicēji Tonija un Elmars Krūka. Sarīkojuma norisi vadīja O. Kļaviņa no Toronto.

J. U.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu virsnieku apvienības Kanadā rīkotās Latvijas kaŗaskolas dibināšanas 50 gadu atceres svinības ar balli notiks 29. novembrī pl. 6.30 vakarā Latviešu namā. Ieeja pret ielūgumiem. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās pie sekretāra A. Eglīša (tālr. 537-1401).

● Latvijas neatkarības pasludināšanas dienas atceres dievkalpojumi 16. novembrī notika visās latviešu ev.-lut. draudzēs. Māc. Ā. Čopa vadītais pēcpusdienas dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā pulcināja ap 400 baznīcēnu. To kuplināja draudzes koris, diriģenta A. Purva vadībā nodziedot J. Vītola „Tu, kas mīti debesīs" un J. Cīruļa „Lūgšana" ar Fr. Bārdas tekstu. Pēc dievkalpojuma koristi ar viesiem pakavējās baznīcas sarīkojumu zālē „groziņu" vakarā, kur noklausījās pērnā gada Latvijas valstssvētku aktā skaņu lentē uzņemto koncertu. Atskaņojumu noklausīties bija aicināti arī visi šī koncerta izpildītāji. — Arhibīskapam A. Lūsim tieši viesojoties Venecuēlā, rīta dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā vadīja māc. Ā. Čops, ierodoties ap 450 baznīcēniem. Māc. A. Brieža vadītais Austrumu draudzes dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā bija pulcinājis ap 200 dievlūdzēju.

● Pie Kritušo kaŗavīru piemineklja Saulainē 16. novembrī piemiņas brīdī pulcējās ap 200 dalībnieku, to vidū daudzu organizāciju pārstāvji un jaunieši, noliekot ziedus. Dziedāja Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas koris, kuŗu pie pieminekļa bija sapulcinājusi šīs skolas vadītāja A. Kurse, pievienojot citām arī savu ziedu velti. Latvijas karogam rudens vējā skumji plandot un organizāciju pārstāvjiem goddevīgi galvas liecot, LNAK valdes un Savienības pulkveža Kalpaka bataljons vārdā ziedus nolika K. Tannis, no Kanadas DV valdes O. Ieviņš, no Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā A. Skrinda, no Latviešu virsnieku apvienības Kanadā V. Dreifelds, no Kanadas latviešu skautu jendas E. Ozols, no Kanadas latviešu gaidu jendas G. Upīte, no Sv. Jāņa draudzes un Saulaines pārvaldes A. Lucs, no DV Druvas nodaļas un Latviešu laukšaimniecības biedrības Ž. Bukovskis un A. Kalniņš, bet no Rīgas (72). skautu vienības Toronto simbolisku vainagu nesa dižskauts I. Kārkliņš. Piemiņas brīdi vadīja M. Lorbergs, teicot krītušajiem varoņiem veltītu runu. Izskanot Kritušo kaŗavīru piemineklja pārvaldes pr-ka V. Tikiņa un S. Leimaņa cildinājuma vārdiem, svētbrīža dalībnieki vienojās Latvijas himnā, pēc tam pulcējās Saulaines sanāksmju telpās, kur M. Tikiņa ar palīdzēm bija klājušas kafijas galdu.

● DV Toronto nodaļas biedru vakars ar sekmīgāko makšķernieku apbalvošanu 15. novembrī DV namā bija pulcinājis daudzus makšķerniekus, kuŗus uzrunāja sekcijas vadītājs J. Treijs, sniedzot atskatu par šāgada 15. maijā dibinātas sekcijas darbību. Sekcija tagad apvieno 33 dalībniekus, kuŗu pulcināšanā sevišķi aktīvi bijuši K. Deklavs, R. Puriņš, A. Kvēps un A. Kalve. Pēc tam K. Deklavs paziņoja apbalvojamo makšķernieku vārdus, kuŗiem balvas pasniedza nodaļas pr-dis I. Zamlovskis ar vanadžu kopas pr-ci R. Zamlovsku. Novērtējot gada caurmēra sekmes, divas balvas par lielāko noķerto masķiju un mazmutes basu saņēma A. Kvēps, par lielāko līdaku — A. Kalve, par lielāko lielmutes basu — J. Treijs, par lielāko foreli — O. Zvirgzdgrauds, bet par lielāko pikreli — V. Ivans. Sekcijas atklātajās sacīkstēs 1. vietu bija ieguvis J. Treijs ar 109,5 punktiem, šai vakarā par to saņemot E. Helda dāvināto ceļojošo balvu; 2. vietā ar 107 punktiem bija ierindojies O. Zvirgzdrauds, bet trešajā ar 49 punktiem E. Helds. Pārsteiguma balvu, kuŗu piešķīra 4. vietas ieguvējam, saņēma Ž. Jēkabsons. Dāmu klasē ar 26 punktiem bija uzvarējusi O. Jēkabsona, jauniešu klasē P. Zvirgzdgrauds un R. Jēkabsons, bet balvu par centību saņēma K. Lapkovskis. Vakaru atjautīgi vadīja O. Zvirgzdgrauds, kuŗa dāvināto lielo foreli deju un dziesmu starplaikā notikušā loterijā laimēja A. Čivzelis, bet „tautu meitu" — K. Riekstiņš. Vakara atlikumu izlozēs makšķernieku sekcijas darbībai.

● Sanfrancisko mazā teātŗa viesizrāde ar vientēlieniem — Šisgala „Tīģeris" un Albī „Zvēru dārza stāsts" notiks 28. novembrī plkst. 7.30 vakarā Bickford Park vidusskolas zālē (Bloor St., pie Christie pazemja pieturas).

HAMILTONA

● Kristus draudzes dāmu komitejas rīkotais Ziemsvētku tirdziņš notiks 29. novembrī plkst. 7 vakarā baznīcas sarīkojumu telpās. Paredzēta mantu loterija, priekšnesumi un bezmaksas tējas galds, pie ieejas lūdzot ziedojumus. Bazāra atlikums paredzēts dāmu komitejas baznīcas darbam.

MONTREALA

● Latvijas neatkarības pasludināšanas dienu Montrealas latviešu kolonija atcerējās 16. novembŗa vakarā, pulcējoties paidagoģiskajā institūtā valstssvētku aktā un koncertā. Ievadvārdus franču, angļu un latviešu valodā teica jaunās paaudzes pārstāvis Andris Gūtmanis, kas veica sarīkojuma norises vadītāja pienākumus. Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons akta atklāšanas uzrunā pasvītroja, ko esam darījuši Latvijas un latviešu tautas interešu labā, un atzina, ka, par spīti stipriem pretvēķiem, neesam locījušies, taču mūsu cīņa vēl nav gala. Uzrunas nobeigumā konsuls aicināja nodziedāt Latvijas himnu. Svētku runu teica organizācijas BATUN pr-ks N. Trepša no Ņujorkas, pie kuŗas še nav jāpakavējas, jo to publicēs šai laikrakstā. Pēc akta oficiālās daļas koncertēja pianiste Vera Leinvēbere no Toronto, atskaņojot V. Dārziņa, sava skolotāja N. V. Bentzona un Debisī darbus, bet piedevā sniedzot klavieŗu duetu ar kādu savu audzēkni.

„Nākotnes 70" pārstāvji Ziemeļamerikā

Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku rīcības komitejas apakškomiteja „Nākotne 70" kuŗa sagatavo īpašu jaunatnes programmu, pēdējā sēdē Toronto atzina, ka ir jau laiks nodrošināt atvaļinājumus nākošajai vasarai, lai svētku nedēļa būtu brīva. Jāņus svinēs Sidrabenē, tos ieskaitot „Nākotne 70" programmā.

Komiteja pašreiz izveido kartotēku par latviešiem, kuŗi precējušies ar cittautiešiem, lai censtos arī tos ieinteresēt dažādajos sarīkojumos. Tā, piemēram, „Nākotnes 70" programmā paredzēts īpašs „angliskais panelis", kuŗā pārrunās un apspriedīs problēmas, kuŗas rodas jaukto laulību partneŗiem. Šo paneli organizē un vadīs Gundega Michela no ASV.

Programmas organizētāji izraudzījuši komitejas „Nākotne 70" pārstāvjus gandrīz visos lielākajos latviešu centros Ziemeļamerikā. Viņu uzdevums ir rūpēties par dziesmu svētku un jaunatnes programmas pasākumu populārizēšanu un reklāmēšanu savā pilsētā, izdalot tautiešiem arī informācijas materiālus, kuŗus tiem no Toronto piesūta rīcības komiteja. Arī paši rīcības komitejas locekļi plānojuši izbraukt uz dažiem lielākajiem latviešu centriem, lai īpašās sanāksmēs vai piemērotos sarīkojumos popularizētu svētkus un aicinātu tautiešus tajos piedalīties.

„Nākotnes 70" pārstāvji Kanadas latviešu centros ir Andris Aukmanis (Londonā), Alda Janitēna (Sadberijā), Juris Kazaks (Otavā) un Juris Zilkalns (Montrealā), bet ASV — Ingrida Brūnava (Filadelfijā), Mārcis Daiga (Toledo), Mārīte Detlava (Baltimorā), Ivars Grauduņš (Bostonā), Andrejs Jansons (Blūmingtonā, Indianā), Pēteris Jurjans (Klīvlendā), Egons Kubuleks (Tstlansingā), Ilze Kurika (Indianapolē), Dzidra Liepiņa (Bronksā, Ņujorkā), Juris Millers (Bruklinā, Ņujorkā, Ira Lietuviete (Portlandē), Ilze Seržanta (Čikagā), Juris Sliņš (Ročestrā), Ilze Slempera (Milvokos), Anita Spolīte (Grand Rapidos) un Arturs Rancis (Manitū Springā, Kolorado).

Latvijas valst
delfijā 15. nove
biedrības namā
citādā gaisotnē
gados, kas, liek
ar latviešu tri
frontes" pārkār
organizācijās, m
ļus un iedarbīgā
latviešu mērķa
Latvijas brīvība

„Latvijas neatk
šana bija liela
akts," svētku ru
informācijas biro
Spilners, jo tai
Rīgas ielām ma
cijas kareivji, be
ros ložņāja lielin
nātājs norādīja, k
ši plānoja Latvija
vāciešiem un pie
perijai, Krievijas
jau bija atteikusi
mēm, parakstot
bet rietumsabied
atbalstīja latviešu
īgaunu brīvības
nokārt tādēļ, lai
Vācijai. „Bojā b
latviešu, bet 850
gaitās Krievijas
runātājs. „Bet tom
novembrī plkst.
vēlākajā Nacionāl
mēja Latvijas v
ka tikai vienu di
izdevies sasaukt 8
partiju un Latgal
nāksmi, kuŗa pa
par pagaidu valdi
neatkarības paslu
ners turpināja: „
vienīgās mūsu v
problēmas, jo latv
kā bija politiski ti
ka daļa atradās
mē un pat cīnījās
valsts dibināšanu,
krati atklāti dekl
resēti suverēnā La
dzekļi savas part
sniegšanai. Daži
nieki domstarpību
cās piedalīties va
aktā. Latvijas vals
nāt tikai tādēļ, ka
aktīvākie pārstāv
valsts nepieciešam
par to, ka neatkar
šana lieķama pirm
cits kārtojams pēc

Pakavējies aculi
tājās atmiņās par
rudens dienu un ne
ielām, kuŗās plīvoj
darināti jaunās La
baltsarkanie karogi
dibināšanas akta da
ties pacilātiem, I. Sp
„Vēsture rāda, ka l
tāju gaišredzība ur
tvēra pareizo bridi
kumu gaitā, lai ai
tdejā līdz latviešu t
ņotu Latviju citu p
rīgo valstu saimc
Vissvarīgākais, ko
jūs atceŗētos no La
nas, ir fakts, ka
valsts vai valdība t
Mums visapkārt un
mē bija valsts idej
naidnieki, un mūs
mums neatkarību
Latvijas valsti noo
latviešiļ"

„Šobrīd apstākļi
šķiras no tā laika,"
jumā atzina I. Spi
ir naidīgas varas ok
su draugi mums
Mums jāstrādā un j
uz sevi... Citu taut
iegūsim tikai tad,
rādījuši, ka esam
ka gribam un prot
strādāt par savas ze
brīvību. Tādēļ ne
dien tikai latviešu
un tās attieksmes
tām, bet — izvērtēsi
vil"

Norādīdams, ka m
jai ideoloģiskajai
skaidrai, vienkāršai
tā vienotu visus latv
tenē, tā svešumā, r
ra, ka šī ideoloģija
ņā, ka „latviešiem
atkariga valsts ir
tautai būtu labāka
li, saimnieciski, gar
ki, jo bez pašu valst
latvieši būs tikai pa
vā zemē, kamēr beid
tūrāli un fiziski pavi
Tikai brīvā un su
tauta var palikt n
tai pašā laikā arī ieg
dzīvi." Turpinājumā
māja, ka šī ideolo
būt sveša arī Latvijā
tā paslēpta dzejas

ZIŅAS

cija tagad apvieno 33 dalībnie-
kuŗu pulcināšanā sevišķi ak-
bijuši K. Deklavs, R. Puriņš,
Kvēps un A. Kalve. Pēc tam
Deklavs paziņoja apbalvojamo
šķernieku vārdus, kuŗiem
as pasniedza nodaļas pr-dis
amlovskis ar vanadžu kopas
R. Zamlovsku. Novērtējot
caurmēra sekmes, divas
as par lielāko noķerto mas-
un mazmutes basu saņēma
Kvēps, par lielāko līdaku —
Kalve, par lielāko lielmutes
— J. Treijs, par lielāko fo-
— O. Zvirgzdgrauds, bet par
ko pikreli — V. Ivans. Sekci-
atklātajās sacīkstēs 1. vietu
ieguvis J. Treijs ar 109,5
ttiem, šai vakarā par to sa-
ot E. Helda dāvināto ceļojo-
alvu; 2. vietā ar 107 punktiem
ierindojies O. Zvirgzdgrauds,
trešajā ar 49 punktiem E.
s. Pārsteiguma balvu, kuŗu
ira 4. vietas ieguvējam, saņē-
2. Jēkabsons. Dāmu klasē ar
unktiem bija uzvarējusi O.
sona, jauniešu klasē P.
zdgrauds un R. Jēkabsons,
alvu par centību saņēma K.
vskis. Vakaru atjautīgi va-
O. Zvirgzdgrauds, kuŗa dāvi-
lielo foreli deju un dziesmu
laikā notikušā loterijā laimē-
Čivzelis, bet „tautu meitu"
Riekstiņš. Vakara atlikumu
s maķšķernieku sekcijas
ai.

afrancisko mazā teātŗa viesiz-
ar viencēlieniem — Šisgala
ris" un Albī „Zvēru dārza
" notiks 28. novembrī plkst.
akarā Bickford Park vidus-
zālē (Bloor St., pie Christie
ja pieturas).

HAMILTONA

ristus draudzes dāmu komi-
rikotais Ziemsvētku tirdziņš
29. novembrī plkst. 7 va-
baznīcas sarīkojumu telpās.
zēta mantu loterija, priekš-
i un bezmaksas tējas galds,
ejas lūdzot ziedojumus. Ba-
tlikums paredzēts dāmu ko-
s baznīcas darbam.

MONTREALA

atvijas neatkarības pasludi-
as dienu Montrealas latvie-
lonija atcerējās 16. novem-
akarā, pulcējoties paidago-
ā institūtā valstssvētku ak-
koncertā. Ievadvārdus fran-
ģu un latviešu valodā teica
pāaudzes pārstāvis Andris
nis, kas veica sarīkojuma
s vadītāja pienākumus. Lat-
konsuls Montrealā V. Tom-
kta atklāšanas uzrunā pa-
a, ko esam darījuši Latvi-
latviešu tautas interešu la-
atzina, ka, par spīti stip-
pretvējiem, neesam locīju-
aču mūsu cīņa vēl nav ga-
runas nobeigumā konsuls
a nodziedāt Latvijas him-
ētsku runu teica organizāci-
ATUN pr-ks N. Trepša no
as, pie kuŗas še nav jāpa-
s, jo to publicēs šai laik-
Pēc akta oficiālās daļas
tēja pianiste Vera Leinvē-
o Toronto, atskaņojot V.
a, sava skolotāja N. V.
na un Debisī darbus, bet
ā sniedzot klavieru duetu
u savu audzēkni.

otnes 70"
stāvji
lamerikā
tviešu centros Ziemeļame-
ņu uzdevums ir rūpēties
iesmu svētku un jaunatnes
mmas pasākumu populāri-
un reklāmēšanu savā pil-
dalot tautiešiem arī infor-
s materiālus, kuŗus tiem
onto piesūta ričības komi-
Arī paši ričības komitejas
plānojuši izbraukt uz da-
lielākajiem latviešu cen-
lai īpašās sanāksmēs vai
otos sarīkojumos populāri-
ētkus un aicinātu tautiešus
iedalīties.
otnes 70" pārstāvji Kana-
rviešu centros ir Andris
nis (Londonā), Alda Jani-
Sadberijā), Juris Kazaks
un Juris Zilkalns (Mont-
let ASV — Ingrida Brūna-
iladelfijā), Mārcis Daiga
), Mārite Detlava (Balti-
Ivars Graudiņš (Bostonā),
Jansons (Blūmingtonā,
), Pēteris Jurjans (Klīv-
Egons Kubuleks (Istlan-
Ilze Kurika (Indianapolē),
Liepiņa (Bronksā, Nujor-
ris Millers (Bruklinā, Nu-
ra Lietuviete (Portlandē),
žanta (Čikagā), Juris Si-
ločestrā), Ilze Slempera
s), Anita Spolīte (Grand
) un Arturs Rancis (Ma-
ringā, Kolorado).

Latvijas valsti radīja latvieši paši

LATVIJAS NEATKARĪBAS PASLUDINĀŠANAS 51. GADADIENAS SVINĪBAS FILADELFIJĀ

Latvijas valstssvētku akts Filadelfijā 15. novembrī Brīvo latvju biedrības namā risinājās mazliet citādā gaisotnē nekā iepriekšējos gados, kas, liekas, izskaidrojams ar latviešu trimdinieku „kaujas frontes" pārkārtošanu vadītājās organizācijās, meklējot jaunus ceļus un iedarbīgākus līdzekļus visu latviešu mērķa piepildījumam — Latvijas brīvības atgūšanai.

„Latvijas neatkarības pasludināšana bija lielas uzdrīkstēšanās akts," svētku runā uzsvēra ALAs informācijas biroja vadītājs Dr. I. Spilners, jo tai pašā stundā „pa Rīgas ielām maršēja vācu okupācijas kareivji, bet tumsos ielu stūŗos ložņāja lielinieku aģenti". Runātājs norādīja, ka tai laikā vāciešiem plānoja Latvijas kolonizēšanu ar vāciešiem un pieslēgšanu Vācu impērijai, Krievijas boļševiku valdība jau bija atteikusies no Baltijas zemēm, parakstot mieru ar Vāciju, bet rietumsabiedrotie tikai daļēji atbalstīja latviešu, lietuviešu un igauņu brīvības centienus, galvenokārt tādēļ, lai radītu grūtības Vācijai. „Bojā bija gājuši 62.000 latviešu, bet 850.000 klīda bēgļu gaitās Krievijas plašumos," teica runātājs. „Bet tomēr 1918. gada 18. novembrī plkst. 4.30 pēcpusdienā vēlākajā Nacionālajā teātrī proklamēja Latvijas valsti!" Norādījis, ka tikai vienu dienu iepriekš bija izdevies sasaukt 8 latviešu politisko partiju un Latgales pārstāvju sanāksmi, kuŗa panāca vienošanos par pagaidu valdības sastāvu un neatkarības pasludināšanu, I. Spilners turpināja: „Taču tās nebija vienīgās mūsu valsts dibinātāju problēmas, jo latviešu tauta tai laikā bija politiski tik ļoti saskaldīta, ka daļa atradās lielinieku ietekmē un pat cīnījās pret neatkarīgas valsts dibināšanu, bet sociāldemokrati atklāti deklarēja, ka ieinteresēti suverēnā Latvijā tikai kā līdzekli savas partijas mērķu sasniegšanai. Daži pazīstami darbinieki domstarpību dēļ arī atteicās piedalīties valsts dibināšanas aktā. Latvijas valsti varēja nodibināt tikai tādēļ, ka latviešu tautas aktīvākie pārstāvji atzina, pašu valsts nepieciešamību un iestājās par to, ka neatkarības pasludināšana liekama pirmajā vietā, viss cits kārtojams pēc tam."

Pakavējies aculiecinieku atstātajās atmiņās par šo mākoņaino rudens dienu un neapgaismotajām ielām, kuŗās plīvoja ārtumā pašdarināti jaunās Latvijas sarkanbaltsarkanie karogi, liekot valsts dibināšanas akta dalībniekiem justies pacilātiem, I. Spilners uzsvēra: „Vēsture rāda, ka Latvijas dibinātāju gaišredzība un iniciātīva notvēra pareizo brīdi pasaules notikumu gaitā, lai aizrautu brīvības idejā līdz latviešu tautu un pievienotu Latviju citu pasaules neatkarīgo valstu saimei." Un tālāk:

Vissvarīgākais, ko es gribētu, lai jūs atcerētos no Latvijas dibināšanas, ir fakts, ka neviena cita valsts vai valdība to neorganizēja. Mums visapkārt un mūsu pašu zemē bija valsts idejas niknākie ienaidnieki, un mūsu draugi arī mums neatkarību klēpī neielika. Latvijas valsti noorganizēja paši latvieši!"

„Sobrīd apstākļi ne ar ko neatšķiras no tā laika," runas turpinājumā atzina I. Spilners. „Latvija ir naidīgas varas okupēta, bet mūsu draugi mums nekā nesola. Mums jāstrādā un jāpaļaujas tikai uz sevi... Citu tautu atbalstu mēs iegūsim tikai tad, ja būsim parādījuši, ka esam brīvības vērti, ka gribam un protam cīnīties un strādāt par savas zemes un tautas brīvību. Tādēļ neizvērtēsim šodien tikai latviešu tautas stāvokli un tās attieksmes ar citām tautām, bet — izvērtēsim arī paši sevi!"

Norādīdams, ka mūsu nacionālajai ideoloģiskajai stājai jābūt skaidrai, vienkāršai un tādai, lai tā vienotu visus latviešus kā dzimtenē, tā svešumā, runātājs uzsvēra, ka šī ideoloģija izpaužas atziņā, ka „latviešiem brīva un neatkarīga valsts ir vajadzīga, lai tautai būtu labāka dzīve kultūrāli, saimnieciski, garīgi un politiski, jo bez pašu valsts aizsardzības latvieši būs tikai pabērni paši savā zemē, kamēr beidzot viņus kultūrāli un fiziski pavisam iznīcinās. Tikai brīvā un suverēnā valsti tauta var palikt neiedragāta un tai pašā laikā arī iegūt sev labāku dzīvi." Turpinājumā I. Spilners domāja, ka šī ideoloģija nevārētu būt sveša arī Latvijā, ka dzimtenē tā paslēpta dzejas rindās, kuŗas raksta iekšēji nacionāli dzejnieki, ar aicinājumu: „Bez traģikas un izmisuma, bet arī bez jūsmīgas sevis slavināšanas un apmānīšanas raudzīsimies un novērtēsim mūsu pasaules reālitātes. Darbosimies, vadoties no šīm reālitātēm, ar prātu un izmantosim mūsu pašu maksimālās iespējas dziļā latviskā sirdsdedzē!"

Valstssvētku akta svētbrīdi vadīja māc. J. Siliņš, atklāšanas uzrunu teica Sadarbības centra pr-dis J. Šmitchens, telegrammas tekstu ASV prezidentam Niksonam un Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājam Dr. A. Spekkem, kā arī ALAs valdes pr-ža prof. P. Lejiņa rakstu par Tautas balvas pieškiršanu Zentai Mauriņai nolasīja Ivars Benks, bet svētku norisi vadīja Dr. N. Viksniņš.

Koncerta daļā ar noskaņu bagātām dziesmām akta dalībniekus iepriecināja basbaritons Jānis Kļaviņš, klavierpavadījumus spēlējot Ārijai Šulcai, bet Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņi Ingrida Broša, Linda Alļe, Dace Cerbule, Jānis Abens un Raimonds Ramanis uzstājās ar skolotājas A. Stērstiņas sagatavotām deklamācijām. It sevišķi atzīmējams jaunais skaņradis Imants Mežaraups, kas ar paššacerētu mūziku pavadīja Anŗeja Eglīša dzejoļa „Mūžīgi mūžos" deklamējumu. Lk.

Teodots V. Ozoliņš

No Kopenhāgenas līdz Londonai

LATVIJAS SŪTNIECĪBAS VADĪTĀJS LONDONĀ TEODOTS OZOLIŅŠ PIEVIENOJIES 70-GADNIEKIEM

Nule uz 70 mūža gadiem atskatījies Latvijas sūtniecības vadītājs Anglijas galvaspilsētā Londonā Teodots Visvaldis Ozoliņš. Viņš dzimis 1899. gada 20. novembrī Mangaļu pagastā kā skolotāja dēls, laikā no 1915. — 1918. gadam mācījies komercskolā, bet vēlāk, jau saistījies Latvijas ārlietu ministrijas dienestā, turpināja izglītību valsts vidusskolā pieaugušajiem Rīgā, bet no 1924. — 1928. gadam studēja valsts zinības Kopenhāgenas universitātē, līdztekus strādādams Latvijas ģenerālkonsulātā.

Kad tikai sešas nedēļas pēc Latvijas neatkarības pasludināšanas Rīgā iebruka sarkanarmija, vēl nebija izveidota latviešu nacionālā armija, kuŗa spētu aizsargāt jaunās valsts tikko iegūto brīvību, tāču latviešu patrioti par padošanos nedomāja, bet atstāja Rīgu un devās uz Kurzemi, lai tur organizētu cīņu pret iebrucējiem un jaunās neatkarības apdraudētājiem. Šo ceļu gāja arī T. V. Ozoliņš. 1919. gada 31. janvārī viņš atstāja Rīgu un devās uz Liepāju, bet no turienes tālāk uz Vāciju, kur patvērumu meklēja arī daudzi pazīstami latviešu sabiedriskie un politiskie darbinieki, arī augstāki virsnieki. Sadarbībā ar viņiem un citiem bēgļiem T. V. Ozoliņš Berlinē apstaigāja vācu iestādes un skaidroja palīdzības iespējas jaunajai Latvijas valstij cīņā pret brīvības apdraudētājiem. Liktenis bija lēmis T. V. Ozoliņam še stāties Latvijas ārlietu resora darbā, kuŗā viņš nu sabijis jau 50 gadu, ar to varēdams atzīmēt kopā ar 70 mūža gadiem arī otru jubileju.

Meklējot palīdzības iespējas Latvijai, T. V. Ozoliņš Berlinē nonāca saskarē ar Latvijas militāro atašeju plkv. Nikolaju Fogelmani un Latviešu informācijas biroja vadītāju Kārli Ducmani. Pēdējais viņu 1919. gada 14. jūnijā aicināja pārcelties uz Kopenhāgenu turienes Latvijas legācijas darbā. T. V. Ozoliņš aicinājumam sekoja un devās tiešā ceļā no Berlines uz Kopenhāgenu, kur līdz 1921. gadam bija Latvijas legācijas, vēlāk ģenerālkonsulāta darbinieks, tad atgriezās Rīgā un apmēram vienu gadu veica sekretāra palīga pienākumus ārlietu ministrijas kurjēru nodaļā. Tad viņa ceļš atkal aizvijās uz ārzemēm: no 1922. — 1923. gadam T. V. Ozoliņš bija Latvijas ģenerālkonsulāta 2. sekretārs Londonā, no 1924. — 1928. gadam Latvijas ģenerālkonsulāta, vēlāk sūtniecības sekretārs Kopenhāgenā, no 1929. — 1930. gadam Latvijas sūtniecības konsulārās nodaļas sekretārs Maskavā, bet no 1930. — 1936. gadam Latvijas ģenerālkonsulāta sekretārs, vēlāk sūtniecības 1. sekretārs Stokholmā.

Uz dažiem gadiem viņam bija lemts atgriezties Rīgā, un šie gadi kļuva par toreiz nenojaustu atvadīšanos no dzimtenes. Kaut pie pasaules debesim jau brieda tumši mākoņi, neviens nespēja paredzēt, ka šie daži gadi Rīgā T. V. Ozoliņam kļūs par pēdējiem dzimtenē, jo nākošais komandējums uz ārzemēm būs saistīts ar palikšanu trimdā. No 1936. — 1939. gadam T. V. Ozoliņš bija Latvijas ārlietu ministrijas konsulārās, vēlāk saimniecības nodaļas vadītājs, tad administrātīvi juridiskā departamenta direktora vietas izpildītājs, bet 1939. g. aprīlī viņu izraudzīja par Latvijas sūtniecības padomnieku Londonā. Kad 1963. gada 29. aprīlī mira sūtnis Kārlis Zariņš, T. V. Ozoliņš pārņēma Latvijas sūtniecības Londonā vadību.

Šai sakarā P. Jelgavietis „Londonas Avīzes" 14. novembŗa numurā T. V. Ozoliņam veltītajā jubilejas rakstā vērtē: „Latvijas diplomātiskā pārstāvja pienākumi Lielbritanijā ir lietveža Ozoliņa svarīgākais darba posms mūžā. Viņa darbība šai postenī liecina, ka viņš ne tikvien stājies sūtņa Zariņa vietā, kuŗa vadībā viņš Londonā ir darbojies 24 gadus, bet arī seko visam tam cilvēcīgam, ko nelaikis sūtnis ir mācījis un kā ir rīkojies. Ozoliņa darba mērķis ir Latvijas neatkarības atgūšana un latviešu tautas labklājība. Šiem ideāliem viņš seko nelokāmi un negrozāmi un to pašu sagaida no visiem tautiešiem. Neilgā laikā pēc sūtņa Kārļa Zariņa aiziešanas mūžībā T. V. Ozoliņš ir izvirzījies par vienu no latviešu rosīgākajiem diplomātiem. Visos svarīgos gadījumos viņš saka runas, kuŗās iztirzā ievērojamākos politiskos notikumus pasaulē un apsver, kas mums var nākt par labu vai par sliktu. Savās runās viņš arī dedzīgi aizstāv latviešu tautas tiesības, brīvību un neatkarību, ir negrozāmi pārliecināts, ka tagadējā apspiestība un vergošana Latvijā izbeigsies un ka pēc tumšas nakts mums atkal ausīs gaišs brīvības rīts."

Jāatzīst, ka T. V. Ozoliņš pilnībā seko K. Zariņa iemītajās pēdās, tagad ieņemdams arī visus kādreizējos nelaika goda amatus. Bez pienākumiem politiskajā laukā T. V. Ozoliņš ir rosīgs arī sabiedriskajā darbā un izveidojis labu sadarbību ar latviešu trimdas organizācijām, būdams arvien klāt to sanāksmēs un tajās teikdams dedzīgas runas, vērtēdams mūsu darbu un pasaules politisko situāciju. T. V. Ozoliņš ir Anglijas DVF valdes goda priekšsēdis un apbalvots ar DV organizācijas zelta nozīmi; viņš ir arī Latvju biedrības Lielbritanijā goda priekšsēdis un, līdzīgi nelaikim K. Zariņam, ievēlēts par Britu un ārzemju bībeles biedrības locekli. T. V. Ozoliņš interesējas arī par latviešu preses darbu, būdams „Londonas Avīzes" izdevēju kopas pārvaldes priekšsēdis. Rd.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

DENVERA

● DV apvienības Kolorado rīkoto Latvijas karavīru 50 gadu atceres sarīkojumu Denverā ievadīja ar svinīgu karoga ienešanu, goda sardzē stāvot vanadzēm jaunajos vienveida tērpos. Krītušos un mirušos karavīrus aizlūgumā piemin. māc. Ž. Upīte, izlūdzoties Dieva svētību vēl dzīvajiem cīnītājiem par Latvijas brīvību. Apvienības pr-ks V. Zobens nolasīja DV organizācijas vēstījumu, pēc tam vanadzes ar ziediem godināja klātesošos bijušos karavīrus un mūžībā aizgājušo piederīgos. V. Kāpostiņa nolasīja P. Kalniņa sacerējumu „Latvju karavīram". Sekojošajā jundā apvienības priekšnieka ziņojumu pieņēma Lāčplēša kara ordeņa kavalieris J. Strauss, pēc jundas signāla svētku viesi nodziedāja „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" un Latvijas himnu. Svētku runu teica J. Strauss, pakavējoties pie paša pieredzētā un izjustā uzbrukumā pāri Rīgas dzelzs tiltam 1919. gadā. Sarīkojuma svinīgo daļu pabeidza ar kopīgi nodziedāto DV dziesmu. Koncertā piedalījās tālu ceļu braukušās viešņas — DV apvienības Demoinā dziesmotā saime Gaujmalietes, krāšņos tautas tērpos ģērbušās, Z. Drandes vadībā. Daudzas dziesmas bija jāatkārto, klausītājiem pateicoties ar ziediem. Pēc koncerta bija kopīgas vakariņas. Sarīkojumā bija ieradušies arī DV apvienības Demoiņā valdes locekļi A. Stundiņš un J. Valters. — Lāčplēšu dienā DV Kolorado apvienības un Denveras latviešu kluba valdes locekļi ieradās Fairmount kapsētā, kur nolika ziedus uz mirušo karavīru atdusas vietām. Lūgšanu teica māc. Ž. Upīte. Apciemoja arī vienīgā Mount Olivet kapsētā guldītā bijušā cīnītāja kapa kopiņu. V. Z.

KLĪVLENDA

● Māc. K. Briedis, piedaloties kuplam tautiešu pulkam, no Porabeka bēŗu nama pēdējā gaitā uz Sunset Park kapsētas krematoriju izvadīja liepājnieci Līnu Tamužu, kuŗa 30. oktobrī bija atrasta dzīvoklī mirusi, viņas aiziešanas stundai vai dienai paliekot nezināmai. Kaimiņi, ilgāku laiku neredzēdami viņu staigājam, bija uzsākuši meklēšanu. Aizgājēja dzīvoja vientuļi, bet rosīgi piedalījās sabiedriskajos pasākumos, būdama DV apvienībā, savā draudzē, Latviešu biedrībā un visur, kur noderēja viņas čaklās rokas. Izvadīšanu izkārtoja un izdevumus sedza DV aprūpes daļa un draudze, jo L. Tamužai svešumā nebija neviena piederīga.

● DV apvienības biedri un viesi 15. novembrī pulcējās Riversaidas kapsētā, lai iesvētītu pēc mākslinieka B. Sniedzes meta veidoto piemiņas akmeni savam cīņu biedram un ilggadējam apv. valdes loceklim Kārlim Čečeram. Piemiņas zīme izgatavota un uzstādīta par apvienības biedru un citu tautiešu ziedotajiem līdzekļiem. To iesvētīja māc. K. Briedis, bet lūgšanu teica māc. I. Gaide. Pēc piemiņas zīmes iesvētīšanas apvienības biedri ar viesiem pakavējās DV mītnē pie kafijas tases.

● Klīvlendas latviešu biedrība 15. novembrī bija rīkojusi Latvijas dibināšanas 51. gadadienas aktu, kuŗu atklāja biedrības pr-ks E. Ieviņš, bet svētbrīdi vadīja baptistu draudzes mācītājs A. Meija, ar karogiem piedaloties vietējām latviešu organizācijām. Svētku runu teica ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, bet skatuves dekorējumu bija pagatavojis mākslinieks B. Sniedze. Valstssvētku sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts. J. E.

LATVIJAS „DIBINĀŠANA" BOSTONĀ

Latvijas neatkarības pasludināšanas 51. gadadienas akts 15. novembrī Bostonā notika citur, šoreiz YWCAs telpās, pretēji iepriekšējiem, kuŗi 18 gadu vienmēr bija rīkoti zēnu latiņu skolā. Šī pārmaiņa, liekas, tautiešus mulsināja, jo jaunā vieta nebija pietiekami izziņota. Varbūt tādēļ aktā apmeklētāju skaits nebija tik kupls kā iepriekšējos gados.

Sarīkojuma norisi vadīja G. Straumēns, Latvijas karogu zālē ienesa skauti un gaidas, bet svētbrīdi vadīja māc. A. Galiņš. Svētku runu teica A. Puķīte no Nujorkas, vērtēdams pašreizējo stāvokli visai kritiski. „Var pienākt diena, kad mums vairs nebūs, kurp izceļot," sacīja runātājs zīmējot tiesu uz pēdējiem notikumiem ASV. „Neviens mums nekā nedos, ne angļi, ne amerikāņi, jo paši vārās savā zupā. Mums bijušas dažas prioritātes trimdā. Reiz mēs uzskatījām, ka brīvību dzimtenei atgūsim caur Apvienotajām nācijām, tad bija radiokuģis, 1 milj. dolaru fonds un daudz čita, taču beigās mums jāatzīst tās pašas vecās prioritātes: atbalstīt savas latviešu skolas, gleznu izstādes un koncertus, stiprināt savu centrālo organizāciju Amerikas latviešu apvienību." Runu A. Puķīte pabeidza ar citātu no J. Jaunsudrabiņa grāmatas „Piemini Latviju".

Pēc nodziedātās Latvijas himnas G. Straumēns paziņoja, ka BPLA Tautas balvu šogad piešķīrusi esejistei Zentai Mauriņai.

Šogad aktā nebija aicināti cittautu viesi, izņemot baltiešus. No Bostonas igauņu biedrības sveicienus teica Svens Rosilds, bet no Amerikas baltiešu apvienības Jaunanglijā — Keto Sosārs. Akta programmā tautas dziesmas dziedāja dubultkvartets Tēvija.

Sarīkojuma laikā savāca ap 300 parakstu, kuŗus nosūtīja ASV prezidentam Niksonam kā atbalsta apliecinājumu viņa Vietnamas politikai. Parasto rezolūciju, kuŗas agrāk sūtīja prezidentam un senātoriem, šogad nebija.

Īpašs svētku akts notika Bostonas latviešu skolā, rakstura ziņā, varbūt, vienīgais šāda veida ASV, jo skolēni ar runātu tekstu tēloja Latvijas neatkarības pasludināšanu un tautas tālāko likteni, ko sarakstījis ilggadējais skolu darbinieks Arturs Liepkalns, kas uzvedumu arī pats iestudēja. Tajā piedalījās visi skolēni, bērnu dārzu un ģimnazijas klasi ieskaitot.

Daži fragmenti no uzveduma. — Skolēni runas korī teica: „Mums dažreiz grūti saprast, kāpēc mums šeit jābūt latviešiem." Cits skolēns savukārt teica: „Mēs tomēr gribētu saprast, bet lūdzam — saprotiet arī mūs. Mums nākas grūtāk apzināties savu latvietību nekā jums, kad augāt Latvijā." Ģimnazists atzina: „Kaut dziļi savās sirdīs arī mēs glabājam tēvzemes mīlestību, par kọ izjusti runā jaunā dzejniece, bostoniete Valda Dreimane: Kad dzīvošu otru reizi, Es būšu šķemba-akmens Daugavā, Rīgai vidū. Gan tikai akmens, bet ilgu mūžu un tur."

Šai skolēnu uzvedumā piedalījās arī skolotāji. Ap lielu Latvijas karogu aplī sēdēja mazie latvieši, bet pie galda „imitēta" Tautas padome, kuŗa pasludināja neatkarīgu Latvijas valsti.

O. Akmentiņš

Karavīru daudzinājums Čikagā

DV apvienība Čikagā Latviešu biedrības namā bija rīkojusi Latvijas karavīru 50 gadu atceres aktu-koncertu, ar moto „Varoņu kapenes ir mūsu ceļa zvaigzne".

Svinīgo sarīkojumu ievadīja ar svētbrīdi Čiānas draudzes kapu nodaļījumā Okridžas kapsētā, kuŗu vadīja mācītāji A. Rautenšilds un I. Kalniņš. Pēc svētbrīža DV apvienības Čikagā pr-ks U. Vītols nolika vainagu kritušajiem karavīriem, īsā uzrunā pieminēdams latviešu karavīrus, kuŗi atdusas svešās zemēs, gan arī tos, kuŗi guldīti Brāļu kapos dzimtenē. „Svētā uguns nu jau daudz gadu ir svešas varas izdzēsta, bet mūsu sirdīs un deg ar spēcīgu liesmu līdz Latvijas jaunajam brīvības rītam," vainagu nolikdams, teica U. Vītols.

Vakarā akta svētbrīdi vadīja māc. I. Kalniņš. Pēc tā R. Ārums iepazīstināja akta dalībniekus ar sarīkojuma goda prezidiju, kuŗā bija Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieki: Ziemeļlatvijas armijas pārstāvis — Cēsu skolnieku rotas karavīrs Kārlis Dzirkalis, Dienvidlatvijas armijas pārstāvis — Kalpaka bataljona karavīrs Arnolds Burģis, Latvijas nacionālās armijas pārstāvis Voldemars Baumanis, Latviešu leģiona pārstāvis Jāzeps Utināns, Latviešu izcelsmes karavīru ASV bruņotajos spēkos pārstāvis Ivars Švānfelds un otra pasaules kara gaisa izpalīgu pārstāvis Uldis Vītols. Visi goda prezidija locekļi teica īsu uzrunu savas pārstāvētās vienības vārdā, cildinot latviešu karavīru varonību un uzupurēšanos kopš sirmās senatnes līdz pat šim brīdim, ikviens no viņiem apstiprināja nešaubīgu ticību brīvās Latvijas nākotnei, kuŗu, dzīvību ķīlā liekot, atkal izcīnīs latviešu kaŗavīri. Pēdējais uzrunu teica DV apvienības Čikagā pr-ks U. Vītols, atgādinādams katra latvieša pienākumu pret savu tautu, kas jau prasījis un prasīs vēl daudz upuŗu, kamēr beidzot vainagosies visas latviešu tautas sapņi — atjaunotajā brīvajā Latvijā.

Aktu pabeidza, tā dalībniekiem nodziedot Latvijas valsts himnu un „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils". Skatuvei piemērotu dekorējumu bija gatavojis mākslinieks A. Šimanis. Koncerta daļā piedalījās sopŗāns Marta Cakare, tenors Pēteris Lielzuika un pianists Valdis Treimanis. Sarīkojuma izskaņai vanadzes bija klājušas mielasta galdu. Ilze Šimane

Baltiešu literātūras konference

Nākošā gada 31. janvārī un 1. februārī Ohio pavalsts universitātē Kolumbusā notiks baltiešu literātūras konference, kuŗu rīko šīs universitātes slavu valodu un filoloģijas fakultātes, par referentiem aicinot literātus un kritiķus, kas nodarbojas ar Baltijas literātūras pētīšanu akadēmiskā līmenī. Pulcināto ekspertu un klausītāju skaits būs neliels, lai katram dalībniekam būtu dota iespēja izteikt savus ieskatus. Referātus lasīs angļu valodā un publicēs kopā ar diskusiju konspektiem.

Konference notiks 5 divu stundu ilgās sesijās, ar apmēram 20 referātiem šādā darba secībā: sestdien, 31. janvārī, plkst. 10 — 12 dienā dzeja, plkst. 2 — 4 pēcpusdienā dzeja, plkst. 5 — 7 vakarā drāma; svētdien, 1. februārī, plkst. 10— 12 dienā proza, bet plkst. 2 — 4 pēcpusdienā vispārēji temati.

Atsaucoties organizācijas komitejas aicinājumam, konferencē ar referātiem piedalīsies šādi rakstnieki un kritiķi (vārdi oriģinālrakstībā): igauņi Hellar Grabbi, Ivar Ivask, Jyri Kork, Ilse Lehiste, Aleksis Rannit, Viktor Terras un Mardi Valgemae; latvieši Astride Ivaska, Valters Nollendorfs, Gunārs Saliņš, Juris Silenieks un Valdis Zeps; lietuvieši Birute Ciplijauskaite, Vytautas Kavolis, Algirdas Landsbergis, Henrikas Nagys, Kostas Ostrauskas un Bronius Vaškelis. Ir iespējams, ka bez minētajiem konferencē piedalīsies arī citi aicinātie literāti, kuŗi vēl nav atsaukušies. K.

Demoinas DV apvienības vanadžu ansamblis Gaujmalietes viesojās Denverā, piedaloties Latvijas karavīru 50 gadu atceres svētkos. Uzņēmuma vidū DV apvienības Kolorado priekšnieks V. Zobens, vanadžu kopas priekšniece Z. Līce un ansambļa vadītāja Z. Drande.

TORONTO PILSĒTAS PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANAS

1969. GADA 1. DECEMBRĪ

PAZIŅOJUMS VĒLĒTĀJIEM

VĒLĒTĀJI LŪGTI NOBALSOT PIRMS PLKST. 5 PĒCPUSDIENĀ, LAI IZVAIRĪTOS NO SASTRĒGUMA BALSOŠANAS VIETĀS. LŪDZU NEGAIDIET LĪDZ VISVAIRĀK AIZŅEMTAJAM BALSOŠANAS LAIKAM (no 5 — 8 vak.), LAI NOBALSOTU.

BALSOJIET AGRI — laikā no pl. 10 rītā — 8 vak.

JA ŠOGAD ESAT MAINĪJIS DZĪVES VIETU un jūsu vārds nav vēlētāju sarakstā pašreizējā dzīves vietā, vēršam jūsu uzmanību uz to, ka varat balsot savā vecajā dzīves vietā, ja tā distrikta vēlētāju sarakstā ir jūsu vārds.

BALSOŠANAS VIETAS: Visu iecirkņu un balsošanas vietu robežas ir grozītas. Vēlētājiem ieteikts ievērot balsošanas vietas adresi, kas rakstīta pastkartē, kuŗa izsūtīta visiem vēlētājiem sakarā ar vēlēšanām.

Toronto, 1969. g. 28. novembrī

C. E. Norris,
pilsētas rakstvedis

KANADAS DAUGAVAS VANAGU DEVUMS

1969. g. Ziemsvētkos

Latviešu kaŗavīru dziesmu skaņu plate Nr. 4

Atmiņu pūrā no jauna atrastās vecās frontes dziesmas DV vīru koŗa izpildījumā.

Cena: Mono $6, Stereo $6.50

Šī plate jau izsūtīta visām DV apvienībām ASV un DV nodaļām Kanadā.

Bērnu skaņu plate, veltīta latviešu jaunākajai paaudzei.

Saturā: Divas raidlugas ar latviskām dziesmām un rotaļām. Piedalās Toronto latviešu pamatskolas un ģimnazijas audzēkņi.

Cena: $5.50

Ziemsvētku mūzika un dziesmas.
Labākā dāvana — lieldarbs

Piedalās: Sv. Andreja draudzes jaukts koris, DV vīru koris, Toronto bērnu koris, simfoniskais orķestris un solisti, kopskaitā 150 dalībnieku; dir. A. Purvs.

Cena: $7

Pēdējās divas skaņu plates iznāks visā drīzumā.

Plates pasūtināmas: DV Kanadas valdes skaņu plašu ekspedīcijā
16 Queen St. N. Hamilton, Ont., Canada.

Tel.: JA-9-7939

Ekspedīcijas vad.: VILIS RUDZĪTIS.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 174, Ont.

TORONTO PILSĒTAS

PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANAS

$50.00 ATLĪDZĪBA

par personu piekeršanu, kuŗas balso citu personu vārdā

Saskaņā ar Toronto pilsētas korporācijas padomes 182.—69. noteikumiem es šīs korporācijas vārdā piedāvāju $50.00 atlīdzību pēc vainīgā notiesāšanas jebkuŗam, kas izpaudīs informāciju, kuŗa palīdzēs notvert un saukt pie atbildības tādu personu, kas nozieguši pašvaldību vēlēšanās, iecirkņa robežās, balsojot citas personas vārdā, ar to pārkāpdama Pašvaldību likuma 130. nodaļas g klauzulu.

Minētajā pārkāpumā piekertām personām draud cietumsods līdz 6 mēnešiem.

Par šo pārkāpumu iepriekšējās vēlēšanās vairākas personas notiesātas un ievietotas cietumā.

Toronto, 1969. g. 28. novembrī

C. E. Norris,
pilsētas rakstvedis

„Ja jūs domājat, ka esmu šim amatam piemērota, tad balsojiet par mani," pieticīgi saka

MARGARETA KAMPBELLA

(Margaret Campbell).

Domājam, ka viņa ir ļoti piemērota, tādēļ aicinām tautiešus 1. decembrī Toronto pilsētas galvas vēlēšanās balsot par

MARGARET CAMPBELL

Latviešu draugi

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 14. GADA GĀJUMA
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl.
9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs
(vilnis 1270)
Informācija: tālr. Toronto
261—4218.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue

Dievkalpojumi notiek rēgulāri katru svētdienu plkst. 11 dienā draudzes baznīcā. Archibīskapa A. Lūša svētrunu virstemats rudens posmā — „Kristīgās reliģijas svētīgie paradoksi".

Māc. Ā. Čops, 38 Balaby Cr. Don Mills. Tālr. 449-4087.

Sv. Andreja draudze, tel 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

28. novembrī pl. 8 vakarā baznīcas zālē — bībeles stunda un jauno korāļu dziedāšana.

30. novembrī parastā dievkalpojuma nebūs, bet pl. 8 vakarā visu Toronto luterāņu draudžu kopīgs adventa laika garīgās mūzikas vakars; bez Sv. Andreja draudzes koŗa piedalīsies arī vairāku citu draudžu koŗi.

7. decembrī pl. 11 dienā dievkalpojums, svētdienas skola; pl. 12.30 jauniešu grupa.

KIČENERA

30. novembrī pl. 4 pēcpusdienā dievkalpojums; māc. Ā. Čops.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

BRAMPTONA

30. novembrī pl. 1.30 dienā dievkalpojums, māc. A. Briedis.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., S.

30. novembrī pl. 10.30 rītā dievkalpojums bērniem, pēc tā svētdienas skola; pl. 11 dienā dievkalpojums pieaugušiem; pl. 10.15 rītā stunda abām bībeles klasēm.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.

30. novembrī pl. 1.30 dienā 1. adventa dievkalpojums.

7. decembrī pl. 9.30 rītā dievkalpojums angļu valodā, pl. 12.30 bībeles stundas, pl. 1.30 bērnu un jaunatnes dievkalpojums ar sekojošu jaunatnes stundu. Draudzē kristīts Glens Tālis Zilkalns, Pēteŗa un Katrinas dēls.

14. decembrī pl. 3 pēcpusdienā svētdienas skolas eglīte.

21. decembrī pl. 12.30 dienā bībeles stunda; pl. 1.30 pēcpusdienā dievkalpojums.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

OTAVA

30. novembrī pl. 2 pēcpusdienā 1. adventa dievkalpojums bērniem un jauniešiem, pēc tā jauno korāļu mācīšanās un stunda jauniešiem.

7. decembrī pl. 2 pēcpusdienā 2. adventa dievkalpojums ar dievgaldu, pēc tā jauno korāļu mācīšanās.

14. decembrī dievkalpojuma nebūs.

21. decembrī pl. 3 pēcpusdienā draudzes eglīte skolotāju institūta telpās.

24. decembrī pl. 6 vakarā Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums.

28. decembrī pl. 2 pēcpusdienā dievkalpojums ar dievgaldu.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

27. novembrī — pl. 8 vakarā Latviešu namā māc. R. Ekšteina priekšlasījums „Terrors un bēdas pasaulē" (pēc Bībeles pravišojumiem).

28. novembrī — pl. 7.30 vakarā Sanfrancisko mazais teātris izrāda Sīsgala „Tīģeris" un Albī „Zvēru dārza stāsts" L. Siliņa režijā; Bickford Park vidusskolas auditorijā, Bloor un Christie krustojumā.

29. novembrī no pl. 10 — 5 vakarā Sv Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais Ziemsvētku tirdziņš baznīcas telpās.

30. novembrī — pl. 4 pēcpusdienā Latviešu namā J. Svilāna referāts „Mūsdienu sasniegumi un nākotnes izredzes".

6. un 7. decembrī — DV namā (125 Broadview Ave, Broadview — Queen) Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš.

6. decembrī — pl. 7 vakarā Parkdale Collegiate — Dainas koŗa 20 gadu pastāvēšanas koncerts.

13. decembrī — pl. 7.30 vakarā garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā; piedalās Pēteris Lielzuika un Anita Rundāne.

14. decembrī — pl. 7 vakarā Latviešu namā lugas „Gandarījums" atkārtojums V. Pukata režijā.

31. decembrī—pl. 8 vak. Jaungada sagaidīšanas balle Latviešu namā

10. janvārī — pl. 7 vakarā Toronto studenšu korporāciju kopas tējas vakars Royal Canadian Curling Club, 131 Brodview Ave.

24. janvārī — pl. 7 vakarā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts un balle Columbus Hall telpās.

11. aprīlī — pl. 8 vakarā A.L.T. Bostonas ansambļa visizrāde — S. Moma „Svētā liesma", Bickford Park vidusskolas zālē.

18. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcā Sv Andreja ev.-lut. draudzes koŗa 18. gadskārtējais garīgs koncerts ar simfonisko orķestŗa piedalīšanos.

SV. KATRĪNAS

30. novembrī—plkst. 3 pēcp. Franču baznīcas zālē, 101 Garnet St., vanadžu kopas gadskārtējais Ziemas svētku tirdziņš.

31. decembrī — pl. 9 vakarā Jaungada sagaidīšanas balle Beacon Motor hotelī., Queen E., lielceļa malā; DV Sv. Katrīnu nod. vanadžu kopas sarīkojums.

RICMONDHILLA

No 30. novembŗa līdz 7. decembrim — Otto N. Grebžes gadskārtējā gleznu izstāde 47 Pemberton Cresc. N., Richmondhill, tālr. 884-1061; atvērta katru dienu no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā.

TORONTO PILSĒTAS

PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANAS

IEPRIEKŠĒJA NOBALSOŠANA

Ar šo ziņojam, ka saskaņā ar Toronto pilsētas 183.—69. noteikumu iepriekšēja nobalsošana notiks

PILSĒTAS VALDE, OTRĀ STĀVĀ

1. — 6. iecirknim 1. komitejas istabā

7. — 11. iecirknim 2. komitejas istabā

1969. gada 27., 28. un 29. novembrī

Balsošanas vieta darbosies ik dienu no plkst. 12 līdz 8 vak. Šai iepriekšējas nobalsošanas vietā drīkst balsot vienīgi tās personas, kuŗām tiesības piedalīties pašvaldību vēlēšanās un kuŗas var apliecināt, ka vēlēšanu dienā nebūs pilsētā, vai atradīsies slimnīcā, vai arī darbosies vēlēšanu vietās un, veikdamas šo pienākumu, nespēs ierasties savu iecirkņu balsošanas vietās, vai arī reliģisku iemeslu dēļ būs kavētas balsot izraudzītajā vēlēšanu dienā, 1969. gada 1. decembrī.

Toronto, 1969. gada 25. novembrī

C. E. Norris,
pilsētas rakstvedis

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Al. Tomsens — Cilvēcības vārdā	$8.50
A. Eglītis — Pēdējais mohikānis, stāsti	$7.50
Dr. N. Vīksniņš — Latvijas vēsture jaunā gaismā	$8.00
Dz. Zeberiņa — Kad es maza biju	$6.00
P. Aigars — Sarkanais vilciens (4 valodās)	$2.25
P. Aigars — Zaļie zīmnieši, dzej.	$2.00
Ā. Klīve — Brīvā Latvija, atmiņas	$10.00
J. Sudrabiņš — Pēdējās dienas Kurzemē, atm.	$3.80
J. Miesnieks — Klaucēnu kundzes meita, rom.	$5.80
P. Klāns — Karsta dzelzs, apcer.	$12.00
K. Pētersons — Pasaule paveŗas, ceļ. apr.	$10.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$5.90
Ang. Gailīte — Rītausma	$4.00
J. Vigmans — Viens no miljoniem	$4.00
L. Zariņa — Sarkanā migla	$7.50
I. Grebzde — Sērmūkšļu pagasta ļaudis	$3.20
V. Toma — Sērdienes spēks, dzejoļi	$4.00
Ing. Vīksna — Un gājiens neapstājas, dzej.	$4.20
R. K. Masijs — Nikolajs un Aleksandra	$9.00
G. Janovskis — Ēnu menuets, rom.	$4.80
Dr. Kiršteins — Kaliet sirdis akmenī, brāļi	$5.00
P. Jurevičs — Dzīve un liktenis, refleksijas	$4.20
Edg. Dunsdorfs — Latvijas vēstures atlants	$4.50
M. Valters — Atmiņas un sapņi I d.	$9.50
F. Donass — Politiskos krustceļos	$4.00
H. Vītols — Atmodinātas atbalsis	$7.50
Dzintara gredzens, stāsti mīlai	$6.80
A. Niedra — Varavīksna pār Rīgu, rom.	$4.80
A. Freināts — Dzimtenes ārēs, stāsti	$4.50
I. Grebzde — Vai ābele ziedēja?, rom.	$5.50
J. Aukšķāps — Zinātnei un tēvijai	$4.50
A. Dziļums — Celmlinieki, rom.	$5.80

Pasūtināšanai zvaniet Tālr. 921-7121

DV GRĀMATNĪCĀ

491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

5. Latviešu Dziesmu Svētku Kanadā

ieejas karšu pasūtinājums

Pasūtinātāja vārds un uzvārds: .....

Adrese: .....

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa
Sestdien, 27. jūnijā, plkst. 14.00			
Dziesmu svētku atklāšana un ieskaņa	**$2.00**		
Svētdien, 28. jūnijā, plkst. 19.30			
Balsis, (literārs notikums)	***$4.50**		
studentiem	**$3.50**		
Pirmdien, 29. jūnijā, plkst. 19.30	***$5.00**		
Trimda dimd — Brāļi Graši no	***$4.00**		
Zviedrijas, Čikagas pieciši un citi	***$3.00**		
Trešdien, 1. jūlijā, plkst. 15.00			
Gaidu un skautu lieluzvedums	**$1.50**		
skolēniem	**$0.50**		
Trešdien, 1. jūlijā, plkst. 18.00	**$4.00**		
Teātŗa izrāde — J. Raiņa „Pūt, vējiņi". Režisors O. Uršteins	**$3.00**		
skolēniem	**$2.00**		
	$1.50		
	a **$2.00**		
Ceturtdien, 2. jūlijā, plkst. 14.00	***$4.00**		
Koklētājs un velns (Uzvedums	***$3.00**		
skaņās un dejās) skolēniem	**$3.00**		
„	**$2.00**		
Ceturtdien, 2. jūlijā, plkst. 19.00	***$5.00**		
Jauno mākslinieku koncerts	**$4.00**		
	$3.00		
skolēniem	**$2.00**		
„	**$1.50**		
Ceturtdien, 2. jūlijā, plkst. 21.00			
„Nākotnes 70" balle	***$5.00**		
Piektdien, 3. jūlijā, plkst. 20.30			
Garīgs koncerts	**$3.00**		
skolēniem	**$1.50**		
Sestdien, 4. jūlijā, plkst. 11.00			
Tautas deju sacensības	***$1.00**		
Sestdien, 4. jūlijā, plkst. 11.00			
Teātŗa izrāde — J. Raiņa	***$5.00**		
„Pūt, vējiņi"	**$4.00**		
Režisors O. Uršteins	**$3.00**		
skolēniem	**$2.00**		
„	**$1.50**		
Sestdien, 4. jūlijā, plkst. 15.30			
KOŖU KOPKONCERTS	**Z*$6.00**		
	***$6.00**		
	$5.00		
	$3.50		
	$2.00		
skolēniem	**$2.50**		
„	**$1.75**		
„	**$1.00**		
4. jūlijā, plkst. 20.00			
SVĒTKU BALLE	***$5.00**		
5. jūlijā, plkst. 10.00			
Rakstnieku cēliens	***$3.00**		
	$2.00		
skolēniem	**$1.00**		
Svētdien, 5. jūlijā, plkst. 16.00			
TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS	**$4.00**		
	$3.00		
	$2.00		
skolēniem	**$2.00**		
„	**$1.50**		
„	**$1.00**		
Svētdien, 5. jūlijā, plkst. 20.00			
Latviešu simfoniskās mūzikas koncerts	**Z*$5.00**		
	B*$5.00		
	Z $4.00		
	B $3.00		
skolēniem	**$2.00**		
skolēniem	**$1.50**		

B — balkonā Z — zālē

ASV dolars pielīdzināts Kanadas dolaram. — Bērniem un jauniešiem līdz 16 gadiem puscena visās vietās, atskaitot ar * apzīmētās. — Rīcības komiteja iegādātās ieejas kartes nepems atpakaļ un naudu neatmaksās. — Pasūtījumam lūdzam pievienot sev adresētu aploksni. — Ja pasūtinātās ieejas kartes izraudzītajā cenu grupā ir izpārdotas, rīcības komiteja tās aizstās ar nākošo zemāko cenu ieejas kartēm. — Čeks/naudas pārvedums rakstāms: Latvian Song Festival, un adresējams: P. O. Box 1106, Station D, Toronto 9, Ontario, Canada. Toronto ieejas kartes iegādājamas arī DV grāmatnīcā, 491 College St.

Samaksai pievienots čeks ☐ naudas pārvedums ☐

u Svētku Kanadā

esūtinājums

uzvārds: .....

.....

	Cena	Skaits	Summa
	$2.00		
	*$4.50		
	$3.50		
	*$5.00		
	*$4.00		
	*$3.00		
	$1.50		
	$0.50		
	$4.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.50		
	$2.00		
	*$4.00		
	*$3.00		
	$3.00		
	$2.00		
	*$5.00		
	$4.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.50		
	*$5.00		
	$3.00		
	$1.50		
	"$1.00		
	"$5.00		
	$4.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.50		
	*$6.00		
	*$6.00		
	$5.00		
	$3.50		
	$2.00		
	$2.50		
	$1.75		
	$1.00		
	$5.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.00		
	$4.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.50		
	$1.00		
	$5.00		
	$5.00		
	$4.00		
	$3.00		
	$2.00		
	$1.50		

n. — Bērniem un jaunie-
atskaitot ar * apzīmētās.
rtes neņems atpakaļ un
izam pievienot sev adre-
kartes izraudzītajā cenu
izstās ar nākošo zemāko
ārvedums rakstāms: Lat-
Box 1106, Station D, To-
kartes iegādājamas arī

udas pārvedums □

s svētku tirdziņš.
mbrī — pl. 9 vakarā Jaun-
sagaidīšanas balle Beacon
hoteli., Queen E., lielce-
lā. DV Sv. Katrīnu nod.
ju kopas sarīkojums.

RICHMONDHILLA

novembra līdz 7. decem-
— Otto N. Grebžes gads-
gleznu izstāde 47 Pem-
Cresc. N., Richmondhill,
84-1061; atvērta katru die-
plkst. 10 rītā līdz 10 va-

Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams
125 Broadview Ave., Toronto 250. tel. 465-5225
Piedāvā banketzāli sarikojumiem, iesvētībām, kristībām, dzimšanas dienu jubilejām par jaunām cenām.
Pieprasiet telefoniski 465-5225

„Jautrais Ods"

DAUGAVAS VANAGU KLUBS
JŪS GAIDA CIEMOS
Atvērts no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 4 — 12 naktī. Piektdienās un sestdienās atvērts no plkst. 12 dienā.
Uz redzēšanos JAUTRAJA ODA!

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Vislabākās gaļas preces un delikateses
iegādājaties modernajos eiropiešu stila veikalos

tip-top MEATS
delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park), tālr. 766-4982
Pretī Keele apakšzemes stacijai
Yorkdale Shopping Centre, tālr. 787-1733

Sirsnīgs lūgums pēc palīdzības.

Esmu grūti slima — 5. mēnesi uz gultas — negadījuma sekās. Biju vienīgā ģimenes apgādniece.

ANNA BLŪMS,
42 Park Place (East side),
New-Rochelle, N. Y., 10801, U.S.A.

DV apgādā iznākusi

Prof. P. Jurevičs
refleksijas par latvisko eksistenci

DZĪVE UN LIKTENIS

Saturā:

Pilnvērtīga dzīve. Kāpēc mēs gribam palikt latvieši? Kultūra un tauta. Pie kā turēties? Mūsu nacionālo centienu pamati. Kā dzīvot un izturēt. Kas jāsaka cilvēkiem? Snobisma varā. Jaunatnes veidošanās. Mūsu trimdas tautas pastāvēšanas nosacījums. Turēšanās pie tēvzemes. Eiropas šarms. Kultūras dienu nozīme. Kultūras bardzība. Pārdomas latvju tautas sēru dienā. Izlīgšana ar dzīvi.

158 lpp. Vāku zīmējis Alfreds Jaunzems.
Gliti iesieta maksā $4.20

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College Street, Toronto 174, Ont. Canada.

PASŪTINĀJUMA ZĪME.

Lūdzam izsūtīt .....
..... eks. DZĪVE UN LIKTENIS

Samaksai pievienoju $.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

.....

Datums ..... Paraksts .....

Grāmata, ar ko ikvienam latvietim ieteicams iepazīties!

Drīzumā DAUGAVAS VANAGU APGĀDĀ iznāks

Aleksandra Tomsena

Cilvēcības vārdā

Sarkanā krusta ārsta gūsta gadi Vorkutā.

Autors ir Dānijas sarkanā krusta ārsts, kurš II pasaules kara laika beigās, darbodamies Berlinē, aizvests uz Pad. savienību, kur bez tiesas vārdzināts Butirku cietumā un vēlāk deportēts. Autors spilgti apraksta padomju birokratiju, komūnisma kodolu, pretrunīgos likumus un soda nometnes. Gūstā strādādams par ārstu, viņš iepazīstas ar latviešu paligārsti Oliti Priedi, kuŗas nāves sods pārvērsts 10 gadu spaidu darbos. Viņš iemīl Oliti, bet tiek no viņas šķirts. Pēc 10 necilvēcīgu moku gadiem, pārvarot pēdējos šķēršļus, ģimene Dānijā sāk jaunu, brīvu dzīvi.

Kaut grāmata iznākusi 1961. gadā, tās saturs pilnībā apstiprina un papildina nesen no Pad. savienības izbēgušā rakstnieka Kuznecova liecības brīvajā rietumu presē par apstākļiem sarkanajā imperijā, kas vēl šobaltdien nav mainījušies.

„Cilvēcības vārdā" ar autora atļauju tulkojusi Silvija Ancāne. Gliti iesieta 344. lp.p. **Cena $8.50.** Grāmatnīcām atlaide.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA —
491 College St., Toronto 174, Ont. Canada.

Lūdzam piesūtīt ..... eks. Samaksai pievienoju $.....

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

.....

Datums: Paraksts

Mūsu biedrs

Jānis Uļuks

dzimis 1901. gada 25. septembrī,
miris 1969. gada 17. novembrī.

Daugavas Vanagu Kanadā bēru fonds

Jānis Teodors Uļuks

dzimis 1901. gada 25. septembrī,
miris 1969. gada 17. novembrī Bramptonā, Ontario.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto PALIDZIBAS FONDS

LATVIJAS KARTES
$22.00

Grāmatā ir visas Latvijas kartes mērogā 1:200.000 — mājas, ceļi, to garumi, meži, ūdeņi, arī spec. Rīgas, Jelgavas, Liepājas un Daugavpils plāni. Pielikumā 14 kartēs redzama visa Igaunija (arī salas, Narvas apgabals, Peipusa ezers) mērogā 1:300.000; grāmatā 346 lpp., iesieta.

Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ —
491 College St., Toronto 174, Ont.

Piezīme:
Iepriekš samaksātām grāmatām pasta izdevumus sedz grāmatnīca.

---

1. DECEMBRĪ
BALSOJIET PAR
DENNISON

- ❶ Viņš turpinās savu vadlīniju: „respektēt nodokļu maksātāja dolaru"
- ❷ Viņš iestāsies par Salas parka pilnīgu izveidošanu
- ❸ Viņš cīnās par nodokļu samazināšanu un dzīvokļu trūkuma novēršanu.

Viņa darbība un pieredze kā bijušam kurātoram, M. P. P., oldermanam, kontrolierim un pašreizējam pilsētas galvam runā skaidru valodu.

Labai vadībai un stabilai zelšanai
ievēliet arī šoreiz pilsētas galvas amatā

X | DENNISON, William

Estd. 1874

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7 954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās.

L. LUNSKY
OPTIĶIS

Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

Baltic PLASTERING

Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.

Garantēts darbs. Mērena cenas. Metro licence E 761.

Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS

263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

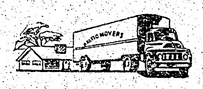

Tālr. 534-1403, Toronto

MĒS IESPIEŽAM

- *Laulību un iesvētību ielūgumu kartes*
- *Vizītkartes*
- *Dokumentus biedrību vajadzībām*
- *Koncertu programmas*
- *Sarīkojumu biļetes*
- *Plakātus, dziesmu lapiņas*
- *Vēstuļu veidlapas, aploksnes*
- *Grāmatas, žurnālus*

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

Latvija Amerikā
491 College St., Toronto 4, Ont.
Canada.
TEL.: 921-7121 (Code 416)

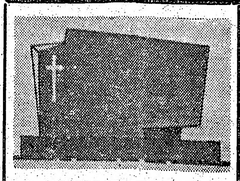

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(starp Eglinton un Davisville)
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāls atlaide sūtījumiem uz dzimtenē.

GRĀMATAS JAUNATNEI UN BĒRNIEM

ABC — MĒS KRĀSOJAM. Krāsoj. grāmata	$1.25
Bite Imants, LATVIJAS SĒNES UN OGAS. Krās. grām.	1.50
Brastiņš A., SLIŅĶIS. Pasaka	2.40
GAĻĀ PUPA. Bilžu grāmata	1.00
Grimmi. Brāļi. PASAKAS	4.25
Grunde Biminita un Kovaļevska Margarita, MEŽA BĒRNI Pasakas ar daudz illustrācijām	4.00
SAULES UN SALA GRĀMATA	3.80
KAS TAS TĀDS? KĀ TAM VĀRDS? Bilžu grāmata	$1.50
Ķezbers Kārlis, USMAS ZĒNU DĒKAS	2.80
— RŪĶU PASAULES CEĻOJUMS	3.50
Klētnieks V., SENČU RAKSTI	3.00
Kradoks H. C., LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ. Illustrēta bērnu grāmata	2.80
Kronberga Lilija, RUNČA VEZUMS. Dzej. antol.	2.20
Krūka Tonija, SILAINES MEŽS RUNĀ. Pasakas	2.80
LATVIJAS ŪDEŅI. Krāsojamā grāmata	1.50
Loftings Hjū, DOKTORS DŪLITLS UN VIŅA ZVĒRI. Sevišķi interesanta bērnu grām. ar autora zīmējumiem.	4.00
Molnars Francis, PĀVILIELAS ZĒNI. Romāns	3.00
Stāraste Barvika M., PINTIŅU CIEMS. Pasakas ar autores illustrācijām	2.80
Šīrmanis Jānis, ĢELZIS UN MISIŅŠ. Jaunākā bērnu grāmata ar I. Rumpētera illustrācijām	3.00
— MANS DRAUGS PŪPOLIŅŠ. Ar S. Šteineres illustrācijām	4.00
— BRĪNUMU PASAULE. Pasakas ar Ed. Dzena illustrācijām	4.00
— TINCIS	5.30
— KRIKSIS TRIMDĀ	3.70
— KRIKSIS UN TOMIŅŠ AMERIKĀ	3.00
Sandbergi I. un L., MATĪSIŅ, KUR CEPUMI?	1.50
— MATĪSIŅA DRAUGS	1.50
— REZGALĒ BĒRNU SVĒTKI	3.00
Klevins J., JĒKABS UN JOAKIMS	3.80
Pētersons H., SVEIKI, VĀVERĪT!	3.50
Scarry R., KĀ TO SAUC (Latviski un angliski)	6.00

Piezīme: Katram sūtījumam pieskaitiet 50 c pasta izdevumiem.

Pieprasiet DV GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 174, Ont.

VIENREIZĒJA IZDEVIBA
iegādāties kultūrvēsturiskās un vienreizējās

Tālivaļža Dangava
stāstu grāmatas

"Strandējušo Sala"

vēl atlikušos eksemplārus. Gliti iesieta. 600 lappušu.

Cena tikai $5.90

Šī grāmata uzskatāma par retumu latviešu literatūrā ne tikai savdabīgā satura, spilgto Dienvidamerikas vides tēlojumu, krāšņā kolorīta, neparastu cilvēku rakstura zīmējuma, dramatisku un traģisku likteņu ainojumu, kā arī autora smalkā stila dēļ, bet jo sevišķi tādēļ, ka tā ir pāragri mirušā rakstnieka pirmā un pēdējā grāmata. Tādēļ tā nedrīkst trūkt neviena literatūras draugu grāmatu plauktā.

Daudzi atzīst, ka šī grāmata glabājama, iesiegta skapī; daudzi to atzīst par diskutējamu un ieteic izlasīt visiem, bet visi to daudzina par vērtīgu, jo tā dod ieskatu in elektuāla rakstnieka spējās izteikt lietas īstajos vārdos, taču tik smalkā valodā un veikli gudrībā, ka, šo darbu lasot, lasītājs pats visu pārdzīvo līdz beidzamam sīkumam.

TĀDĒĻ IZMANTOJIET PĒDĒJO IESPĒJU UN PIEPRASIET ŠO GRĀMATU!

Daugavas Vanagu Grāmatnīcai, 491 College St., Toronto 174, Ont., Canada:

Lūdzu piesūtīt ..... eks. „STRANDĒJUŠO SALA".

Samaksai pievienoju $ .....

Vārds, uzvārds: .....

Adrese: .....

.....

Datums: ..... Paraksts .....

Nupat iznākusi skaņu plate

LATVIEŠU KARAVIRU DZIESMAS Nr. 4

Mono $6.00 Stereo $6.50

Saturā:

Ejam mēs, latviešu zēni!
Apģērb mani ar kareivja formu
Kāda runa, Mārtiņ!
Urlaubšeine!
Dzeltenie bērzi
Brūnacītei
Uz austrumiem
Kur kviešu druvas līgo
Div' dūjiņas gaisā skrēja
Gaujas krasts
Divi bija, divi bija
Puisēns meitenei teica šķiroties
Liepās satumst
19. divizijas dziesma

Dabūjama
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ —
— 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada

Ontario iedzīvotājiem jāpieskaita 5% tirdzniecības nodoklis.
Iepriekš samaksātām platēm pasta izdevumus sedz grāmatnīca.

Visā drīzumā iznāks

VELTE LATVIEŠU BĒRNIEM, jaunākajai paaudzei

Mono $5.50

Saturā: Divas raidāmlugas ar latviskām dziesmām un rotaļām.
Piedalās Toronto latviešu pamatskolas un ģimnazijas audzēkņi.

Ziemsvētku mūzika un dziesmas ***Mono $6.50 Stereo $7.00***

Piedalās: Sv. Andreja draudzes jauktais koris, DV vīru koris Kanadā, Toronto bērnu koris, simfoniskais orķestris un solisti. Kopskaitā 150 dalībnieku. Diriģents A. Purvs.

Latviešu republikāņi izvērš darbību

APSPIESTO TAUTU NEDĒĻAS 10 GADU MEDAĻAS NIKSONAM UN AGŅŪ

Sakarā ar ASV republikāņu partijas centrālkomitejas aicinājumu Amerikas latviešu republikāņu apvienībai vēl ciešāk sadarboties un biežāk dažādos jautājumos sazināties pēdējās priekšsēdis V. Korsts par apvienības padomnieku pie partijas centrālkomitejas izraudzījis Nudžersijas nodaļas priekšsēdi prof. Daumantu Hazneru. Piebilstams, ka darbībā ļoti aktīvā ALRAs Nudžersijas nodaļa sekmīgi piedalījās jaunā pavalsts gubernātora ievēlēšanā un izpelnījās partijas atzinību.

Amerikas latviešu republikāņu apvienība arvien vairāk izvērš darbību un izveido nodaļu tīklu visās ASV. Nule nodibināta jauna nodaļa Delavaras pavalstī, kuŗu vada Dr. Andrejs Baidiņš ar valdes locekļiem Arturu Vatvaru, Rutu Zadzinovsku, Uldi Kariņu un Veltu Kalniņu. Jau pirms tam izveidota Minesotas pavalsts nodaļa ar priekšsēdi Paulu Zeltiņu un valdes locekļiem Eriku Dunduru, Ansi Kauzenu un Andri Gaili, bet pašreiz veidojas Mičigenas pavalsts komiteja, kuŗa apvienos jau tur pastāvošās nodaļas Lansingā (pr-dis O. Upatnieks) un Detroitā (O. Dekšnis). Aktīvitāte pieaugusi arī Pensilvēnijas (pr-dis T. Šulcs) un Ohio (K. Avens) nodaļās, bet izcilu darbu vēstuļu rakstīšanas akcijas izveidošanā veikusi Virdžīnijas nodaļa, kuŗu vada apvienības informācijas daļas vadītājs prof. Dr. A. Berķis.

Nupat nodibinātajā partijas linijas pavalsts nacionālitāšu daļā, kuŗā apvienota 21 tautību grupa, par valdes ģenerālsekretāri ievēlēta Amerikas latviešu republikāņu apvienības Ilinojas nodaļas vadītāja Inese Stoka.

ASV viceprezidents Agņū 11. novembrī Vašingtonā pieņēma delegāciju, kuŗas sastāvā bija arī Apspiesto tautu draugu komitejas pr-dis Viktors Vīksniņš. Tā viceprezidentam pasniedza Apspiesto tautu nedēļas 10 gadu medaļu, nododot viņam arī prezidentam Niksonam domāto. Viceprezidents, abas medaļas pieņemot, norādīja, ka ASV vienas pašas nevar izcīnīt brīvību visām tautām, bet ar sabiedroto atļauju un visu brīvo valstu kopīgu akciju šo mērķi varētu sasniegt, reizē novēršot arī jaunas apspiedēju agresijas. Jāpriecājas, ka šajā nozīmīgajā ceremonijā piedalījās arī V. Vīksniņš no Čikagas, kuŗš vienmēr neatlaidīgi iestājies par domu, ka latviešiem aktīvi jādarbojas ne vien amerikāņu sabiedrībā, bet arī politiskajā dzīvē, jo tieši ar to ģūstami lielāki panākumi arī mūsu nacionālpolitiskajos centienos atgūt Latvijai brīvību.

Nesen notikusi interesanta aptauja, kuŗa rāda atbalsta pieaugšanu prezidenta Niksona nostājai. Lielais laikraksts „Chicago Tribune" izdarījis plašu aptāuju lasītāju vidū, saņemot vairāk nekā 25.000 atbilžu, kuŗas rādīja, ka 61% lasītāju atbalsta Niksona Vietnamas politiku, kuŗas pamatā ir pašas Dienvidvietnamas militārās aizsardzības nostiprināšana un patstāvības nodrošināšana arī pēc tam, kad ASV atvilks savus militāros spēkus. Ir zīmīgi, ka 24% lasītāju vēlas pilnīgu ASV militārā spēka izlietošanu un komūnistu militāru sakaušanu. Tikai 2% lasītāju izteikušies par tūlītēju ASV militāro spēku atvilkšanu un Dienvidvietnamas pamešanu liktenim. Liekas, ka šo amerikāņu pilsoņu arvien noteiktāko nostāju jūt arī senātors Fulbraits, kuŗš kādā televīzijas raidījumā žēlojās, ka saņemot daudz vēstuļu, kuŗās aicināts atstāt ASV...

B. B.

ASV republikāņu partijas centrālkomitejas nacionālitāšu daļas vadītājs Lašlo Paštors (Lazlo C. Pasztor) nodod prezidentam Niksonam (pa kreisi) un viceprezidentam Agņū atsevišķo tautību delegātu parakstīto apsveikumu nesenajā pieņemšanā Baltajā namā.

Mūsu mīļais

Emils Grundmanis

aizsaukts mūžībā šāgada 21. novembrī.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

SIEVA, SIEVAS TĒVS TORONTO, MEITAS LATVIJĀ

Mūsu mīļais svainis un krusttēvs

Jānis Uļuks

dzim. 1901. g. 25. septembrī, Slokā, Latvijā,
šķīries no mums š. g. 17. novembrī Bramptonā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

SVAINE un KRUSTMEITA AR VĪRU

Tavs prāts lai notiek.

Kritizē amerikāņu preses vienpusību

ASV viceprezidents Spiro Agņū nule izteicis asu kritiku par televizijas un preses tendenciozajiem komentāriem pirms un pēc prezidenta Niksona 3. novembŗa runas, it sevišķi par prezidenta Vietnamas politiku un neapšaubāmi pausto labvēlību demonstrācijām, kuŗas vērstas pret šo politiku. Viceprezidents parmeta, ka saujiņa televīzijas raidījumu producentu, kuŗiem nav nekāda pilsoņu mandāta, uzstājas par prezidenta tiesātājiem un veido mazu kliķi, kuŗa vēlas noteikt sabiedrisko domu un vadīt valsts politiku virzienā, kas neatbilst pilsoņu vairākuma gribai un ieskatiem, ar to rīkojoties tiem preti.

Agņū pārmeta ASV galvenajiem televīzijas raidītājiem, ka tie mēģina sašķelt amerikāņu sabiedrību un radīt valstī chaosam līdzīgu stāvokli. „Katram amerikānim ir tiesības nepiekrist ASV prezidenta uzskatiem, bet katram amerikānim ir arī tiesības pašam dzirdēto pārdomāt, iekām prezidenta runu pakļauj naidīgu kritiķu analizei," uzsvēra viceprezidents. Viņš neiestājās par televīzijas raidījumu cenzūru, bet jautāja, vai no šo raidījumu vadītāju puses nepastāv zināma ziņu centūra jau tagad.

Vērsoties pret lielajiem laikrakstiem, kā „The New York Times" un „Washington Post", viceprezidents atzina, ka to nostāja izpaužas augošā sabiedriskās domas monopolizēšanā, un brīdināja, ka pagājis laiks, kad ziņu dienesti baudīja „diplomātisko neaizkaramību" attieksmē uz komentāriem un kritiku. Neatbildīgajiem televīzijas raidījumu sagatavotājiem, tāpat tendenciozajai presei, kuŗa darbojas pret pilsoņu interesēm, būs jāaizstāv savi ieskati un rīcība, kā to darījuši nokritizētie. „Ja kritika būs pārspīlēta un netaisna, mēs aicināsim šos kritiķus nokāpt no viņu neaizkaramības troņa, lai tie izbaudītu sabiedrības dibināto dusmu asumu," zīmīgi izteicās Agņū, tālāk norādidams: „Es nemēģinu iebiedēt un kavēt presi un televīzijas raidījumus brīvi izteikties,bet laiks akli pieņemt pausto uzskatus jau pagājis, un naīvajai ticībai par preses un televīzijas neitrālitāti nav vairs vietas."

Ilustrējot teikto ar piemēriem, Agņū norādīja, ka laikraksti jau nākošajā rītā savās pirmajās lappusēs snieguši gaŗus studentu demonstrāciju aprakstus, bet faktu, ka 300 kongresa locekļu atbalsta prezidenta Niksona Vietnamas politiku, nav nemaz pieminējuši. Laikraksta „The New York Times" izdevējs A. Šulcbergers bija izteicies, ka viceprezidents savos spriedumos bijis neprecīzs, jo mūsdienu amerikāņu jaunatni iedvesmo daudz lielāks „ideālisms un dziļš humānisms" nekā jebkuŗu citu paaudzi nesenā vēsturē, pie kuŗas pieskaitāms arī pats Agņū. Viceprezidents šos vārdus apzīmēja par divainu viņa paaudzes nopelšanu, tās paaudzes nicināšanu, kuŗa izvadījusi amerikāņus no dziļas depresijas bez iegrimšanas komūnisma vai fašisma ekstrēmos un iznesusi ASV zvaigžņoto karogu cauri otram pasaules kaŗam.

Viceprezidents Agņū sevišķi asi vērsās pret bijušo ASV delegācijas vadītāju Vietnamas miera sarunās Parīzē Everelu Herimenu: „Viņš desmit mēnešu bija ASV galvenais sarunvedis, un tas bija laiks, kuŗā ASV pie sarunu galda deva ienaidniekam vislielākās militārās koncesijas kaŗa vēsturē." Piezīmējams, ka Herimens otra pasaules kaŗa un prezidenta Trūmena laikā iestājās par savu atziņu, ka Pad. savienībai Baltijas valstis nepieciešamas.

PIE MUMS UN RIGĀ

Pārdevējs kapitālistisko Rietumu trūkumā: „Tas ir mūsu pēdējais pārītis . ."

Pārdevēja Rīgas pārpilnībā: „Tas ir mūsu pēdējais pārītis . . ."
Ed. Keiša karikatūra

LATVIEŠU NAMS

491 College ielā, Toronto 4

RĪKO

Jaungada sagaidīšanu

31. dec. pl. 8.00 vakarā

Galdiņi rezervējami pie nama pārvaldnieka vai pa tālruni

922-2931

AUTOVADĪTĀJIEM PIRMS ZIEMSVĒTKIEM

SEVIŠĶI JĀUZMANĀS

KĀDI SODI KANADĀ PAREDZĒTI IEBRAUCĒJIEM SVINETĀJIEM, KUŖI VADA AUTOMAŠĪNAS

Tuvojoties Ziemsvētkiem, autovadītājiem atkal sāksies „grūtas dienas". Katru gadu Kanadas policija priekssvētku nedēļās pastiprināti tvarstā „iesīsos" braucējus, jo tas ir laiks, kad darba vietās notiek tradicionālās Ziemsvētku „partijas", arī daudz dažādu sarīkojumu un privātu viesību. Visur kaut ko „iebauda", bet likums pret iereibušajiem braucējiem ir ļoti stingrs: kaut jūtīgie policistu deguni tiktikko justu alkohola smaržu braucēja elpā, tos tomēr aiztūr un „draudzīgi" aprunājas. Ar katru gadu noteikumi kļūst vēl bargāki, jo negadījumu skaits augtin aug un apdrošināšanas sabiedrībām „zied kvieši", kāpinot apdrošināšanas maksu, bet nelaimē cietušajiem, kuŗu vaina pierādījusies, to vēl speciāli paaugstina. Jāievēro arī, ka par mašīnu vadīšanu reibumā apdrošināšanas sabiedrības nemaksā zaudējumu atlīdzību, tāpat neatbild arī par nodarītajiem bojājumiem citām personām. Tā iereibis braucējs var iekļūt ne vien cietumā, bet zaudēt arī visu savu mantību, apmierinot cietušo prasības.

Šogad Ziemsvētku priekšlaikā sodi satiksmes noteikumu pārkāpējiem sevišķi pastiprināti. Ja līdz šim ieskurbušais braucējs varēja atteikties iepūst elpu speciālajā analizetājā, tā sauktajā bretalizerā", kas parāda, cik daudz alkohola iedzerts, tad tagad tas jādara obligāti. Ontario provincē ar ieskurbuso braucēju „elpināšanu" speciālos kursos apmācīti jau 400 policisti. Likuma labojums, kas stāsies spēkā decembrī,, par atteikšanos „pūst" paredz 1000 dol. naudas un 6 mēnešu cietuma sodu.

Pērngad Toronto nopratināti 6662 ieskurbuši autovadītāji, no kuŗiem 4946 pārbaudīts alkohola sastāvs asinīs. Policijas apmācības kursu virspārraugs Ronalds Helets izteicies, ka visos smagākajos satiksmes negadījumos 90% no to izraisītājiem bija lietojuši alkoholu. Piezīmējams, ka Kvebekas provincē tikai tagad uzsāka autovadītāju „elpināšanu".

Kanadas satiksmes drošības padome jau šāgada pavasarī apstiprinājusi policijas varas paplašināšanu, liekot pieprasīt no ikviena braucēja, kas izraisījis negadījumu, arī pirkstu nospiedumus. Braucēju atzīst par nespējīgu vadīt mašīnu, ja „elpas paraugs" rāda 0,08% alkohola sastāvu asinīs, ko dod jau četru 1½ unču glāzīšu parasto alkoholisko dzērienu iebaudīšana. Autovadītājiem ievērojams, ka sods paaugstināts arī par neatļauti ātru braukšanu. Ja ātrums pārsniedz atļauto par 9 — 19 jūdzēm stundā, tad par katru ātrāko jūdzi jāmaksā 3 dol., piemēram, ja, braucot 50 jūdžu joslā, ātrums bijis 65 jūdzes, par „virsnormas" 15 jūdzēm jāmaksā 15x3 resp. 45 dol. un tiesas izdevumi.

Kādi bijuši līdzšinējie sodi? Par to liecina daži piemēri pēc braucēju notiesāšanas. Kāds 21 gadu vecs Kingstonas jaunieklis par bīstamu braukšanu ar 80 jūdžu stundas ātrumu, sadursmē kādai sievietei pārlaužot kāju, sodīts ar 2 gadiem cietumā, atņemot uz 3 gadiem tiesības vadīt automašīnu. Vainīgajam cietumsods gan nosaciti atlaists, bet katras ceturtās nedēļas nogalē viņam 4 stundas jāpavada slimnīcā un jānoskatās, kā ieved satiksmes negadījumos cietušos. Salīdzinot ar šo piemēru, kā kuriozs atzīmējams, ka tiesnesis piespriedis tikai 3 mēnešus cietumā 20 gadu vecajam bijušajam Toronto policijas kadetam Džēmam Silejam, kuŗa vaditā mašīna uz Donmilsas ceļa nobrauktuves sadūrusies ar 62 gadus vecā Alberta Martina auto, tā vadītāju nogalinot, jo izmeklēšanā konstatēts, ka vainīgais pirms negadījuma iebaudījis tikai 12 — 26 unces alkohola, tātad — vienu vai divus „mikiņus".

—sd—

Bruņošanās kontroles sarunu vietā viesības

Ja ASV un Pad. savienības sarunas par atomieroču kontroli Helsinkos ieslīgs nesekmīgā spriedelēšanā, tad pēc Vašingtonas ieskata turpmākie seši mēneši bruņošanās kontroles laukā varētu kļūt ļoti kritiski. Līdz šim abas puses raķešu attīstību varēja pārbaudīt ar „satelītu - spiega sistēmu" bez raķešu ražošanas vietas inspekcijas, kuŗai Pad. savienība nekad nav piekritusi. Tagad, ražojot raķetes ar vairākām eksplozīvām galvām, ar līdzšinējo novērošanas metodi nebūs iespējams noteikt, vai raķetēm, kuŗas novietotas bazēs centrālajā Āzijā, ir tikai viena vai desmit eksplozīvu galvu. Pieaugot šo galvu ražošanai, briesmas var izvērsties sevišķi lielas, ja turpmākajos sešos mēnešos neizdosies tās „iesaldēt", atzinuši amerikāņu sarunvedži Helsinkos.

Par spīti šiem atzinumiem, sarunas Helsinkos nav pavirzījušās tālāk par savstarpējām viesībām, kuŗas rīkotas ASV un Pad. savienības sūtniecībās, ielūdzot tajās ap 80 somu pārstāvju, kuŗi atļāvuši savu galvaspilsētu atomieroču kontroles sarunām. Arī paši „namatēvi" piedalījušies katrs ar apmēram 40 viesiem, galvenokārt ar savu tehnisko personālu.

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Pēc vētrainām debatēm un demonstrācijām ielās Kvebekas nacionālajā asamblejā trešā lasījumā pieņemts un apstiprināts likums, ar kuŗu franču valoda noteikta par oficiālo visā Kvebekā, bet vecākiem tomēr atstātas tiesības bērnus sūtīt angļu vai franču skolā. Kustībai, kuŗa sākās Montrealas priekšpilsētā St. Leonardā un kuŗas vadmotīvs bija slēgt visas angļu skolas Kvebekā, tā nav izdevies uzvarēt vesela saprāta diktēto nepieciešamību — paturēt arī valsts resp. angļu valodas skolas Kvebekas provincē.

☆ 1956. gadā dibinātā Ontario pārvalde (Water resources commission), kuŗas uzdevums bija pārraudzīt provinces ūdeņu izmantošanu, iesūdzējusi tiesā Kanadas otru lielāko koksnes un papīra rūpnīcu Domtar Ltd. par Superiora ezera Nipigonas līča ūdens sagandēšanu. Prāvu, kuŗas iztiesāšanu sāks 8. decembrī Portartūrā gaida ar interesi, jo šī ir pirmā lielfirma,, kuŗai par nodarījumu jāatbild tiesā. Likums šai gadījumā paredz naudas sodu 1000 dol. apmērā vai arī 1 gadu cietumā.

☆ Parlamenta komitejas CYC (Jauno kanadiešu sabiedrības) līdzšinējās darbības izmeklēšanas gaitā par organizācijas tālāko darbošanos stingri iestājās Privy Council loceklis R. A. Filips, kuŗš pats darbojies CYC pagaidu padomē no 1966. g. aprīļa līdz šāgada jūnijam. Filips darbojies arī valdības nabadzības apkaŗošanas plāna ietvaros, un viņu ieskata par valdibas informācijas komitejas iecerētās ziņu aģentūras Information Canada pagaidu vadītāju. Filips ieteica CYC izveidot par neatkarīgu organizāciju, kuŗā jaunā paaudze varētu eksperimentēt, īstenojot savas domas par pārmaiņām sabiedrībā un „darot kaut ko pozitīvu"...

—ns

SĪKĀS ZIŅAS

❶ Baltais nams paziņojis Henrija Kabota Lodža un Lorensa Velša atkāpšanos no pienākumiem Vietnamas miera sarunās Parīzē ar 8. decembri. Lodžs bija prezidenta personīgais pārstāvis Parīzē kopš 20. janvāŗa, kad Niksons pārņēma prezidenta amatu. Par galveno atkāpšanās iemeslu minēts progresa trūkums sarunās. Velšs savu atkāpšanos motivējis ar to, ka veids, kādā sarunām piekļauti Hanoja, viņa palikšanu līdzšinējā amatā padara nenozīmīgu. Par ASV delegācijas pagaidu vadītāju minēts karjēras diplomāts Filips Hebibs, Lodža galvenais padomdevējs.

❷ No Havanas ziņo, ka Pad. savienības aizsardzības ministrs Grečko atstājis Kubu, kur viņam bija nedēļu ilgas sarunas ar diktātoru Kastro. Maršals Grečko, acim redzot, steidzies atpakaļ uz Maskavu, lai ar Varšavas pakta valstu pārstāvjiem pārrunātu, ko darīt ar Rietumvācijas kanclera Branta piedāvājumiem sakarā ar viņa jauno politisko kursu.

❸ Ivans Mikējevs, 56 gadus vecais padomju filmu technikis, pēc divu gadu pavadīšanas Anglijā pēkšņi atgriezies Maskavā. „Es izdarīju lielu kļūdu," tur izteicās kādreizējais bēglis, kuŗš bija lūdzis Anglijā azilatiesības, atzīstoties saviem pratinātājiem: „Es nespēju aprakstīt tās šausmas, kuŗas pārdzīvoju, ilgojoties pēc savas dzimtenes." Mikējevs bija atšķīries no kādas padomju filmu technikų grupas viesošanās laikā Londonā 1967. gada decembrī un atteicies atgriezties Pad. savienībā. Toreiz viņš atzina: „Es nevarēju paciest padomju sistēmu, kuŗā viss ir meli."

❹ ASV piekritušas atdot Japānai atpakaļ Okinavas salu, kuŗā atrodas amerikāņu atomieroču bazes. Vienošanās panākta Japānas ministru prezidenta Eisaku Sato trīs dienu ilgās sarunās Vašingtonā. Amerikāņi no Okinavas izvāksies 1972. gadā. Pirms Sato izlidošanas uz Vašingtonu Japānā bija notikušas plašas demonstrācijas, prasot salas atdošanu tūlīt.

❺ Maskavā 24. decembrī sākās septiņu Varšavas pakta valstu galotņu konference, lai izlemtu, kādu nostāju ieņemt sakarā ar Rietumvācijas kanclera Branta Austrumeiropas politiku.

❻ Minesotas demokratu senātors Makkārtijs izteicies, ka ASV var izveidoties vēl trešā politiskā partija ar Ņujorkas pilsētas galvu Džonu Lindseju kā vadītāju, ja abas līdzšinējās lielās partijas nedos vēlētājiem „labāku kandidātu izvēli kā 1964. un 1968. gada prezidenta vēlēšanās". Makkārtijs cieta neveiksmi demokratu partijas kandidāta nominācijā pagājušā gada vēlēšanās.

❼ Vīnes lidlaukā aizturēti divi poļu jaunekļi, 18 gadu vecais Česlavs Zototučo un 20 gadu vecais Vešlavs Vešlavs Šemonkivičs, kuŗi bija piespieduši kārtējo poļu satiksmes lidmašīnu ar 16 pasažieŗiem un 4 apkalpes locekļiem, kuŗa atradās ceļā no Varšavas uz Breslavu, lidot uz Vīni. Jaunekļi apkalpi iebiedēja ar rotaļpistoli un tenisa bumbu. Pasažieŗu vidū bija arī kāds katoļu priesteris, kuŗš izšķīrās palikt Vīnē. Pārējie pasažieŗi izteica vēlēšanos lidot atpakaļ uz Poliju.